

LANDINFORMATION

Etiopien

Säkerhet och efterkrigscontext i Tigray (version 1.1)

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Landinformation: Etiopien. Säkerhet och efterkrigskontext i Tigray

2023-07-10, version 1.1

Rapporten är utgiven av Nationella operativa avdelningen,
Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys.
Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, ©
Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2023.
Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehållsförteckning

Summary	6
The Post-war context	6
The Security situation	7
1. Inledning	9
1.1 Syfte, innehåll och avgränsningar	9
1.2 Informationsbegränsningar	9
2. Bakgrund	11
2.1 Tigray	11
2.2 Tigraykriget	13
2.2.1 Människorättsbrott	14
3. Efterkrigskontexten i Tigray	17
3.1 Humanitärt bistånd och matförsörjning	18
3.2 Sjukvård	21
3.3 Skolor	21
3.4 Övriga grundläggande samhällstjänster	22
3.5 Rörelsefrihet och resande	23
3.5.1.1 Inom Tigray	23
3.5.1.2 In och ut ur Tigray	25
4. Säkerhetssituation och människorättsläge i Tigray	26
4.1 Det övergripande läget	26
4.1.1 Avväpning av Tigraystyrkorna	28
4.2 Den federala arméns närvaro	28
4.3 Eritreanska truppers närvaro	29
4.3.1 Människorättsbrott utförda av eritreanska styrkor i Tigray	31
4.4 Amhara-anknutna styrkors närvaro	33
4.4.1 Människorättsbrott utförda av Amhara-anknutna styrkor i Tigray	34
4.4.1.1 Västra Tigray	35
4.5 Mekele	37
5. Flyktingar och internflyktingar	38

5.1.1	Flyktingar	38
5.1.2	Internflyktingar.....	38
6.	Avslutande kommentar	41
	Källförteckning	45
	Elektroniska källor.....	45
	Muntliga källor	54
	Otryckta källor	54

Summary

The purpose of the report is to shed light on the security situation in the regional state of Tigray, including the human rights situation. The intention is also to give an overview of the post-war context in the state, including social, political, and humanitarian conditions, within which the current security challenges prevail. Some of these aspects, such as humanitarian aid and healthcare, can also be seen as part of the security and human rights situation.

The Post-war context

The human cost of the Tigray war is not clear. Estimates indicate that the death toll is in the hundreds of thousands. In addition, one may add those who otherwise have been physically and psychologically injured. Among the civilian population, hunger and lack of medical care as a result of acts of war and blockade seem to have claimed the most lives – possibly to a much greater extent than the physical violence, which according to some estimates included massacres in the hundreds, as well as widespread sexual violence carried out by armed actors.

In addition to the impact of the violence on life and health, it is clear that the effects on the economy, infrastructure, community services, and food supply has left deep traces and, by all accounts, a significant need for reconstruction. Of the very extensive needs, healthcare and food supply appear to be the most urgent issues to address.

During the Tigray war, healthcare was exposed to widespread destruction and looting. In February 2023, more than two-thirds of healthcare facilities were reported to be affected, and drug shortages continued to prevail – this in a situation with a large number of surviving victims of violence and also widespread acute malnutrition among the population.

The problem of hunger, which emerged strongly during the war, still prevails with a current estimate of emergency status regarding acute food insecurity in most of Tigray. Hunger related deaths among the population are still reported, and the situation appears to have deteriorated by the organisations WFP and USAID's temporary cessation of food aid. It is conceivable that improvements will be seen in the event that WFP resumes its assistance in the late summer of 2023. Further, in an agricultural-based economy like Tigray, the restoration of the regional agrarian sector and infrastructure is likely to be of great significance for a stable food supply.

The resumption of basic social services, such as telecommunications, banking and electricity, is surrounded by uncertainty as to the extent and pace of

progress. However, services have clearly expanded. Information on freedom of movement for the common man in the region is sporadic and scarce. From OCHA's reporting, however, certain improvements can be deduced in terms of accessibility. Travel in and out across Tigray's border with the rest of Ethiopia has also resumed through bus and air connections, although there have been reports of obstacles for Tigrayans to travel by air from Tigray to Addis Ababa.

The very large proportion of Tigray's population that remains internally displaced, in part due to the presence of external forces, presents a challenge to the region's recovery. A large-scale reintegration of the internally displaced population into the economy is likely to have the potential to facilitate a more favourable climate for development and security in the region. Continued vulnerability and exclusion for up to 2.8 million displaced people could conceivably have the opposite effects.

The Security situation

The peace agreement in Pretoria on 2 November 2022, the so-called *permanent cessation of hostilities*, between the federal government and the TPLF appears to have held. With the limited flow of information, it is difficult to completely rule out isolated armed incidents, where Tigray forces have been pitted against allied parties of the government side, since November 2022. However, our impression is that there are no longer regular and large-scale clashes between armed parties in Tigray.

Available reporting, however, shows that human rights crimes against the population of Tigray have continued to be committed after the Pretoria agreement, also of the high degree of gravity that could be discerned during the war. Reported crimes include lethal violence, torture, sexual abuse, abductions, displacement, detentions, and blocking of humanitarian aid, including food deliveries. The reporting is often lacking in detail, both in terms of development of events and geographical location. It is also very difficult to get a clear picture of the scope.

Reporting from the Tigray Emergency Coordination Center (ECC), in which regional authorities, UN agencies and NGOs participate, indicates that over 3,700 people were killed by external armed actors between November 2 and December 30, 2022. In 2023, there have been continued reports of human rights violations with a fatal outcome. However, the data is imprecise and offers signals on continued occurrence rather than clarifications on current scope. We do not have any numerical specifications on fatalities related to the current human rights violations. Possibly, the absence of data indicating fatality levels on par with the ECC's reporting, combined with the increased accessibility in the region, could suggest that the death toll is currently not as high as in November-December 2022. Concurrently, however, insight appears to be extremely limited in occupied areas, especially in the north where Eritrean forces are present. We therefore find it necessary to interpret the data with caution.

When it comes to perpetrators, almost exclusively Eritrean and Amhara-affiliated forces in Tigray are pointed out. There are reports of federal forces and other actors as perpetrators, but to a considerably lesser extent.

The country information suggests that the bulk of this form of violence and crime occurs in areas where Eritrean or Amhara-affiliated forces are present.

The limited flow of information as well as possible troop movements make it difficult to obtain a detailed picture of armed actors' presence and exercise of control in different parts of Tigray. However, the reporting since the Pretoria Agreement in November 2022 indicates the presence of Eritrean forces mainly in the Northwest, North, Central, and Eastern Tigray zones, but also in Amhara-controlled Western Tigray. Some of the areas have been the subject of dispute between Eritrea and Ethiopia. Irob and Gulomekeda in the Eastern Tigray zone and additional areas in the northern and north-western parts of Tigray appear to be controlled by Eritrea.

As for Amhara-affiliated forces, our impression is that they control and administer Western Tigray, and also control parts of Northwest, and South Tigray (including Raya, Korem and Alamata).

In summary, the overall security situation appears to remain tense, and it is difficult to rule out a flare-up of renewed violence between several of the parties to the Tigray war.

The continued presence and control of Eritrean and Amhara-affiliated forces over areas in Tigray appears as a central issue for future developments. It harbours infected territorial demarcation disputes, ethnic antagonisms and political schisms across the international border between Eritrea – Ethiopia and more. In addition to the enmity between Eritrea and Tigray, the latter aspect includes the federal Ethiopia's claim to territories occupied by Eritrea. How the bilateral relationship between these two countries takes shape in the future thus becomes relevant. Overall, the relations between at least four of the main actors of the Tigray war - Amhara, Asmara, Mekele, and Addis Ababa – affect the future security situation in Tigray.

The recent human rights violations reported from mainly the occupied parts of Tigray likely complicate the relations between Mekele and Amhara/Eritrea, but also the widespread violations committed during the war related to the demand for redress among the population and political actors may be an issue.

It remains to be seen whether the remaining security problems nevertheless can be resolved peacefully. The severe human and economic consequences of the Tigray war might be a possible deterrent to armed confrontation. A successful dismantling of Ethiopian regional forces could possibly have a stabilising effect as well. However, the importance of a political will to achieve common agreement remains. As was already the case during the Tigray war, armed mobilisation and confrontation can also take place with irregular militia forces.

1. Inledning

Tidigare versioner

Version	Titel	Datum	Rapportnummer
1.0	Etiopien. Säkerhet och efterkrigskontext i Tigray	2023-07-10	47558

Denna rapport är en uppdatering och version 1.1 av rapporten Etiopien. Säkerhet och efterkrigskontext i Tigray från den 10 juli 2023.

En uppdatering har gjorts i avsnitt 2.1. Övriga avsnitt är oförändrade.

1.1 Syfte, innehåll och avgränsningar

Rapportens syfte är att beskriva säkerhetsläget i delstaten Tigray, inklusive den rådande människorättssituationen. Avsikten är också att ge en översiktlig bild av efterkrigskontexten i delstaten. Som bakgrund ges därmed utrymme för samhälleliga, politiska och humanitära förhållanden i Tigray efter fredsavgörelsen i Pretoria i november 2022 – dvs. ett sammanhang inom vilket den aktuella säkerhetsproblematiken råder. Vissa av dessa aspekter, såsom det humanitära biståndet och sjukvården, kan även ses som del av säkerhets- och människorättsproblematiken.

Avsnitt 2 innehåller kortare underavsnitt om Tigray och Tigraykriget. Avsnitt 3 behandlar efterkrigskontexten med delar om humanitärt bistånd och matförsörjning, sjukvård, övriga grundläggande samhällstjänster samt rörelsefrihet och resande inom Tigray och över dess gräns. Avsnitt 4 belyser säkerhetssituationen och människorättsläget i Tigray inklusive det övergripande läget, Tigraykrigets huvudsakliga aktörers närvaro och aktivitet samt situationen i regionhuvudstaden Mekele. Avsnitt 5 rör flyktingar och internflyktingar. Rapporten avslutas med Migrationsanalys kommentarer.

Rapporten bygger på information inhämtad från elektroniska, tryckta och muntliga källor. Somliga källor har anonymiserats med hänsyn till källskydd.

1.2 Informationsbegränsningar

Informationsläget i Etiopien är problematiskt, inte minst gällande områden som berörts av stridigheter. I Tigray finns få oberoende observatörer.¹ I november 2021 begränsades medierapporteringen om det då pågående Tigraykriget ytterligare när den federala regeringen förbjöd spridning av icke-officiell information om vad som benämndes som ”militärrelaterade rörelser och

¹ Norge, Landinfo, Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021, s. 6, [url](#)

frontrelaterade resultat och situationer”. Förbudet gällde alla som befann sig i landet.² En av Migrationsanalys källor i Addis Abeba upplevde att tillgänglig information minskade betydligt efter att förbudet infördes.³

Det finns alltså områden i Tigray med framkomlighetsbegränsningar (se [avsnitt 3.5](#)) och journalisters tillgång till regionen är ytterst inskränkt.⁴ Avsaknad av internet och telefoni har också inverkat negativt på nyhetsflödet från Tigray. Efter fredsöverenskommelsen i november 2022 har tillgången till dessa tjänster dock förbättrats (se [avsnitt 3.4](#)).⁵

En representant för en västerländsk ambassad i Addis Abeba menade i juni 2022 att avsaknaden av verifierbara uppgifter, kombinerat med desinformation och ett polariserat politiskt klimat, gjorde det mycket svårt att följa utvecklingen i landet. Generellt betraktades insynen och informationsinhämtningen mer begränsad ute i regionerna och då särskilt på landsbygden. I sammanhanget sågs också säkerhetsläget som en potentiellt försvårande faktor i regionerna. Även humanitära organisationer kan ha svårt att få insyn. I regionhuvudstäderna kunde närvaron av NGO:er och journalister underlätta tillgången till information.⁶

² AP, Ethiopia seeks to restrict media reporting on yearlong war, 2021-11-26, [url](#)

³ Internationell tjänsteman i Addis Abeba, e-post, 2022-03-09

⁴ FN, OCHA, Ethiopia. Situation Overview, 2023-01-18, [url](#); Washington Post, Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities, 2023-01-25, [url](#)

⁵ Der Spiegel, Tigray: A Fragile Peace in the Wake of Unspeakable Horrors, 2023-04-05, [url](#); Storbritannien, UK.Gov, Foreign travel advice, Ethiopia, Local travel, uppdaterad 2023-04-25, fortsatt gällande 2023-06-08, [url](#); FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 20 Mar 2023, 2023-03-20, [url](#)

⁶ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

2. Bakgrund

2.1 Tigray

Karta: FN, OCHA, Administrativ karta över Tigray⁷

Delstaten Tigrays internationella gränser löper mot Eritrea i norr och Sudan i väst och angränsar nationellt delstaterna Afar och Amhara. Ytan är cirka 50 000 km², dvs. något större än Danmarks fastland.⁸ Mekele är Tigrays huvudstad och är med cirka en halv miljon invånare delstatens största stad.⁹

Administrativt delas Tigray in i sju zoner: Mekele, Östra, Centrala, Södra, Nordvästra, Västra¹⁰ och Sydöstra zonen.¹¹ Zonerna delas upp i 88 distrikt (*woreda*) och städer. Distrikten är i sin tur indelade i underdistrikt (*kebele*, även kallade *tabia*).¹² Se även följande [karta](#) över Tigrays administrativa indelning.¹³

Vid omdaningen av Etiopiens administrativa områden, efter den politiska koalitionen EPRDF:s (*Ethiopian People's Revolutionary Democratic Fronts*) maktövertagande 1991, tilldelades Tigray områdena Welkait, Setit-Humera och

⁷ FN, OCHA, Administrative map of Tigray region, 2021-01-28, [url](#)

⁸ Danmark mäter 43 094 km² (utan Grönland).

⁹ Østebø. Terje & Berg, Erik, Tigray, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21, [url](#); Norge, Landinfo, Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray, 2021-09-23, s. 10, [url](#)

¹⁰ Omstridda zonen Västra Tigray benämns Welkait-Tegede av folkgruppen amhara. Se Human Rights Watch (HRW), Crimes against Humanity and Ethnic Cleansing in Ethiopia's Western Tigray Zone. Q&A on New Report: "We Will Erase You from This Land", 2022-04-06, [url](#)

¹¹ Norge, Landinfo, Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray, 2021-09-23, s. 9, [url](#)

¹² ACAPS, Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray, 2021-02-22, s. 3, [url](#)

¹³ FN, OCHA, Ethiopia: Tigray region administrative map (as of 17 Aug 2017), 2018-02-13, [url](#)

Tsegede i väst samt Raya i syd. Många amharer anser att områdena väster om floden Tekeze är amhariskt land.¹⁴

Tigrays befolkning, som innan Tigraykriget uppskattades till cirka 5,7 miljoner invånare,¹⁵ består av omkring 95 procent tigreaner.¹⁶ Tigray är också folkgruppens kärnområde och den stora majoriteten tigreaner bor här.¹⁷ De är dock även bosatta i andra delar av landet. Det finns exempelvis i minoritet i regionerna Afar och Amhara och i Addis Abeba.¹⁸

Jordbruket är den dominerande näringen och har sysselsatt omkring 80 procent av befolkningen. Även boskapsskötsel är av vikt.¹⁹ Före kriget bodde omkring 70 procent av Tigrays befolkning på landsbygden.²⁰

Utöver den stora majoriteten tigreaner finns ett flertal andra etniska grupper representerade i Tigray.²¹ Särskilt i distrikten Welkait, Tsegede, Tselemit och Raya finns invånare som identifierar sig som etniska amharer. Befolkning med oromohärkomst som med tiden lagt sig till med amharinja/amhariska eller tigreanernas tigrinja som modersmål finns i Raya söderut. I östra Tigray finns vidare en afar-minoritet. Även populationer av irob- och kunamafolken är bosatta i delstaten.²² Tigray har därtill en population av eritreanska flyktingar.²³

Tigreaner är i huvudsak ortodox kristna, men det finns en muslimsk minoritet som enligt Atlas of Humanity uppgår till mellan 8 och 10 procent av folkgruppen. De muslimska tigreanerna betraktas inte som en separat etnisk grupp.²⁴

Tigrinja är standardspråket i Tigray.²⁵ De flesta tigreaner behärskar amharinja.²⁶

Tigray People's Liberation Front (TPLF) befäste sig åter som styrande politisk kraft i Tigray efter segern i delstatens regionalval i september 2020. Valen

¹⁴ Norge, Landinfo, Norge. Landinfo, Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray, 2021-09-23, s. 9, [url](#)

¹⁵ Norge, Landinfo, Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray, 2021-09-23, s. 10, [url](#)

¹⁶ Enligt nederländska UD 97 procent: Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, s. 43, [url](#)

¹⁷ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, s. 43, [url](#); Danmark, Udlændingestyrelsen, Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen, februari 2022, s. 37, [url](#)

¹⁸ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, s. 44 [url](#)

¹⁹ Østebø, Terje, & Berg, Erik, Tigray, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21, [url](#)

²⁰ ACAPS, Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray, 2021-02-22, s. 3, [url](#)

²¹ ACAPS, Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray, 2021-02-22, s. 3, [url](#)

²² Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, s. 43, [url](#)

²³ Migrationsverket, Migrationsanalys, Landinformation: Etiopien - Situationen för eritreanska asylsökande och flyktingar (version 2.0), 2021-10-04, [url](#); FN, UNHCR, Northern Ethiopia Emergency Situation External Update December 2022, 2023-01-20, [url](#)

²⁴ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, s. 43, [url](#)

²⁵ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, s. 44, [url](#)

²⁶ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, s. 44, [url](#)

betraktades dock av den federala regeringen som författningsstridiga.²⁷ Vid fredsöverenskommelsen mellan TPLF och regeringen i Pretoria den 2 november 2022 avtalades att ett regionalt övergångsstyre skulle upprättas i väntan på nya val.²⁸ Övergångsstyret tillsattes i mars 2023 och domineras av TPLF.²⁹

2.2 Tigraykriget

Efter månader av tilltagande politiska spänningar mellan Etiopiens tidigare dominerande parti TPLF, med fäste i Tigray, och den etiopiska statsmakten beordrade premiärminister Abiy Ahmed tidigt den 4 november 2020 en militär offensiv mot Tigray. Motsättningarna hade eskalerat efter att Tigray hållit regionalval den 9 september, trots centralmaktens beslut om att landets samtliga val 2020 skulle skjutas på framtiden på grund av coronapandemin. Premiärministern uppgav i samband med offensiven att han tvingats agera med anledning av en väpnad attack från TPLF:s sida. De första sammandrabbningarna ägde rum under morgonen den 4 november 2020.³⁰ Inom några veckor hade den etiopiska federala armén *Ethiopian National Defense Force* (ENDF) med allierade styrkor tagit kontrollen av stora delar av Tigray, inklusive Mekele. Efter en kraftsamling återtog dock Tigraystyrkorna största delen av delstaten i mitten av 2021.³¹ Sedan de TPLF-ledda styrkorna och deras allierade därefter gått in i Amhara och Afar avancerade man i november 2021 fram till en position 25 mil från Addis Abeba. Efter ytterligare stridigheter i december slog de därefter till reträtt och vände åter till Tigray.³²

Vad gäller allianser genomförde Tigraystyrkorna å sin sida gemensamma offensiver med *Oromo Liberation Army* (OLA), en väpnad grupp sprungen ur partiet *Oromo Liberation Front* (OLF).³³ På regeringssidan var ENDF allierat med regionala specialstyrkor och miliser, bland annat från Amhara och Afar, och även med Eritreas armé som involverades i krigets början.³⁴

Amharaeliten stödde premiärminister Abiy när han efter makttillträdet 2018 satte TPLF ur spel och utmanade Etiopiens federala system. I kriget spelade Amharas styrkor också en nyckelroll i regeringens attack mot Tigray. I gengäld

²⁷ ACAPS, Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray, 2021-02-22, s. 6, [url](#)

²⁸ International Crisis Group (ICG), *Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia*, 2022-11-23, [url](#)

²⁹ The New Humanitarian, *Tigray's long road to recovery*, 2023-04-20, [url](#); Addis Standard, #NewsAlert: *TPLF Central Committee picks Getachew Reda to lead Tigray interim regional admin*, 2023-03-17, [url](#)

³⁰ FN, OCHA, Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update - Situation Report No. 1, 2020-11-07, [url](#)

³¹ African Arguments, Ethiopia's Complicated Barriers to Peace, 2022-06-07, [url](#)

³² African Arguments, Ethiopia's Complicated Barriers to Peace, 2022-06-07, [url](#)

³³ Migrationsverket, Migrationsanalys, Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys, Landinformation: Etiopien - Försämrat säkerhetsläge i november 2021 (version 1.0), 2021-11-15, s. 2 [url](#)

³⁴ African Arguments, Ethiopia's Complicated Barriers to Peace, 2022-06-07, [url](#); Addis Standard, News: EHRC reports human rights violations, abuses by all parties to the conflict in Afar, Amhara regions, 2022-03-11, [url](#)

förnyade de styrande i Amhara sina anspråk på vissa områden i Tigray, däribland Västra Tigray som fortsatt är under Amharas ockupation.³⁵

Efter en drygt fem månader lång vapenvila inledde regeringssidan nya attacker mot Tigray den 24 augusti 2022³⁶ och i oktober 2022 forcerades Tigraystyrkornas försvarslinjer.³⁷ Regeringssidans framgångar banade väg för efterföljande förhandlingar med Afrikanska unionen i medlande roll. Den 2 november 2022 slöts så en fredsöverenskommelse i Pretoria, det s.k. permanenta upphörandet av fientligheter, följt av ett genomförandeavtal i Nairobi tio dagar senare. Fredsuppgörelsen stod mellan regeringen och TPLF³⁸ – varken Eritrea eller Amhara var parter.³⁹ Uppgårelsen inkluderade bland annat avvapning av Tigrays väpnade styrkor och återupprättande av konstitutionell ordning med federal kontroll över institutioner. I väntan på nya val skulle den federala regeringen utse en regional övergångsregering. Det stipulerades även att terroristklassningen av TPLF skulle hävas.⁴⁰

Vidare skulle Tigrays befolkning ges humanitärt bistånd, utan tidigare inskränkningar, och samhällstjänster såsom elektricitet, telekommunikationer och banktjänster återupprättas.⁴¹

Genom Nairobiavtalet kopplades Tigraystyrkornas avvapning till tillbakadragandet av icke-federala externa styrkor, dvs. i huvudsak eritreanska trupper och Amharastyrkor.⁴²

I november 2022 rapporterades att stridigheterna mellan Tigraystyrkorna och ENDF hade upphört, men att situationen framstod som ett bräckligt lugn bland fortsatta utmaningar.⁴³ Utöver fortsatta våldsamheter från Eritreas trupper och Amharastyrkor rapporterades kontrollen över Tigrays omstridda västra zon som en betydande utmaning för stabiliteten.⁴⁴

2.2.1 Människorättsbrott

Internationell rapportering visar på omfattande människorättsövergrepp mot civilbefolkningen under Tigraykriget.⁴⁵ Alla konfliktens parter rapporteras ha

³⁵ African Arguments, Ethiopia's Complicated Barriers to Peace, 2022-06-07, [url](#); Addis Standard, News: EHRC reports human rights violations, abuses by all parties to the conflict in Afar, Amhara regions, 2022-03-11 [url](#); Ethiopia insight, Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever, 2022-06-14, [url](#)

³⁶ Reuters, Fighting erupts along border of Ethiopia's northern Tigray region, 2022-08-24, [url](#); Ethiopia Insight, *Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever*, 2022-06-14, [url](#)

³⁷ ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, s. 1 ff., [url](#)

³⁸ ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, s. 1 ff., [url](#)

³⁹ African Arguments, Who can trust the Ethiopia peace deal? 2022-11-08, [url](#); The New Humanitarian, As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead, 2022-11-04, [url](#)

⁴⁰ ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, s. 1 ff., [url](#); The New Humanitarian, As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead, 2022-11-04 [url](#)

⁴¹ ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, s. 1 ff., [url](#); The New Humanitarian, As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead, 2022-11-04, [url](#)

⁴² ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, s. 1 ff., [url](#)

⁴³ ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, s. 1 ff., [url](#)

⁴⁴ The New Humanitarian, As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead, 2022-11-04, [url](#)

⁴⁵ Østebø. Terje & Berg, Erik, Tigray, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21, [url](#)

begått svåra brott, inklusive krigsförbrytelser och möjligen brott mot mänskligheten. Etiopiska och eritreanska regeringsstyrkor med allierade miliser har pekats ut som förövare av de flesta övergreppen. Amnesty International uppger att den största delen av de dokumenterade brotten har drabbat civila tigreaner, framför allt – men inte uteslutande – i Tigray.⁴⁶

Brotten rapporteras bland annat inbegripit massakrer,⁴⁷ utomrättsliga avrättningar och systematiserat sexuellt våld.⁴⁸ En kartläggning över civila dödsoffer, utförd av forskare vid bland annat Ghent University, listade 283 massakrer⁴⁹ i Tigray mellan november 2020 och oktober 2021. Bland det dokumenterade dödandet av civila identifierade kartläggningen eritreanska soldater som förövare i de flesta fallen (44 procent), följt av etiopiska soldater (19 procent), Amharamilis (4 procent) och Tigraystyrkor (mindre än 1 procent).⁵⁰

I zonen Västra Tigray har Amharastyrkor anklagats för s.k. etnisk rensning vid fördrivning av hundra tusentals tigreaner från området som amharer anser vara sitt (se [avsnitt 4.4.1.1](#)).⁵¹

Under sommaren 2021 rapporteras den federala regeringen ha genomfört en blockad av Tigray och därmed strypt tillförsel av humanitärt bistånd, däribland mat, bränsle och andra förnödenheter. Blockaden medförde även nedstängning av elektricitet, banktjänster, media och telekommunikation.⁵²

För första gången på ett år rapporterades ett mer omfattande flöde av humanitärt bistånd ha nått fram till Tigray i början av juni 2022.⁵³ Behoven uppgavs dock vara enorma. FN signalerade att 115 lastbilar med mat om dagen behövdes för att nå all nödställd befolkning.⁵⁴ USA uppskattade att omkring 700 000 människor i Tigray levde under svältliknande förhållanden.⁵⁵

⁴⁶ Amnesty International, Ethiopia: Summary killings, rape and looting by Tigrayan forces in Amhara, februari 2022, [url](#); Ethiopia Insight, Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever, 2022-06-14, [url](#); AP, Ethiopia seeks to restrict media reporting on yearlong war, 2021-11-26, [url](#)

⁴⁷ Annys, S. m.fl, Tigray: atlas of the humanitarian situation. Version 2.2. Ghent (Belgium): Ghent University, Department of Geography, 2021, s. 39 ff., [url](#)

⁴⁸ USA, United States Institute of Peace, A Perspective on the Ethiopian-U.S. Relationship After a Year of Conflict, 2021-11-01, [url](#); African Arguments, Ethiopia's Complicated Barriers to Peace, 2022-06-07 [url](#); HRW, EU Should Press Ethiopia for Tangible Rights Progress, 2022-06-17, [url](#)

⁴⁹ Massaker definierades som en konfliktincident i vilken minst fem civila dödades under samma dag och vid samma plats.

⁵⁰ Annys, S. m.fl, Tigray: atlas of the humanitarian situation. Version 2.2. Ghent (Belgium): Ghent University, Department of Geography, 2021, s. 36 ff., 43, [url](#)

⁵¹ The New Humanitarian, Ethiopia's new struggle over war crimes accountability, 2023-03-29, [url](#)

⁵² USA, United States Institute of Peace, A Perspective on the Ethiopian-U.S. Relationship After a Year of Conflict, 2021-11-01, [url](#); African Arguments, Ethiopia's Complicated Barriers to Peace, 2022-06-07 [url](#); HRW, EU Should Press Ethiopia for Tangible Rights Progress, 2022-06-17, [url](#)

⁵³ Plaut, Martin, Talks to end the Tigray war – what we know, 2022-06-11, [url](#)

⁵⁴ FN, OCHA, Ethiopia - Northern Ethiopia Humanitarian Update Situation Report, 12 May 2022, 2022-05-07, [url](#)

⁵⁵ The Guardian, 'Trying to survive': millions in Tigray face hunger as they wait in vain for aid, 2022-03-23, [url](#)

Blockaden rapporteras även ha skapat brist på medicin och sjukvård, vilket lett till dödsoffer och andra svåra följder för behövande, såsom kroniskt sjuka och krigets våldsoffer.⁵⁶

Det humanitära biståndet inskränktes igen efter utbrottet av nya stridigheter i augusti 2022,⁵⁷ men återupptogs via landkorridorer och flyg efter fredsavgörelsen i Pretoria den 2 november 2022 (se även [avsnitt 3.1](#)).⁵⁸

Vissa källor menar att svält använts som krigsföring under Tigraykriget, liksom riktade attacker mot sjukvårdssystem och jordbruk. FN:s internationella kommission för människorättsexperter i Etiopien rapporterade i september 2022 att den hade rimliga skäl att tro att den federala regeringen och dess allierade delstatsregeringar förvägrat och hindrat humanitärt bistånd till Tigray i syfte att beröva den tigreanska befolkningen oumbärliga ting för dess överlevnad, däribland mat och sjukvård. Agerandet menade kommissionen stred mot förbudet att använda utsvaltning av civilbefolkning som krigsmetod.⁵⁹

Därtill anklagas de eritreanska styrkorna för utbredd och systematisk ödeläggelse och plundring av oumbärliga ting för civilbefolkningens överlevnad.⁶⁰ Bland annat uppges boskap och skörd ha stulits och destruerats.⁶¹

Det finns observatörer som använder termen folkmord för vad som skett i Tigray. Alex de Waal, chef för World Peace Foundation vid Tufts University nära Boston, å sin sida karaktäriserar begångna grymheter som ”ytterst överlagda och ytterst riktade”. En annan Etiopienexpert, Kjetil Tronvoll, professor i freds – och konfliktforskning vid Oslo Nye Høyskole, har uttalat att folkmordsbegreppet är något en internationell domstol får ta ställning till. Han uppgav samtidigt att ”genocidal krigsföring” har utövats.⁶²

Det råder oklarhet om antalet dödsoffer under Tigraykriget. Det finns uppskattningar om hundra tusentals döda.⁶³ Jan Nyssen, professor vid Department of Geography vid Ghents universitet i Belgien, rapporterade i mars 2023 att han och hans kollegor uppskattade antalet civila dödsoffer till mellan 162 000 och 378 000 i december 2022. Av dessa var 96 000 till 218 000 hungerrelaterade dödsfall, 30 000 till 100 000 relaterade till avsaknad av

⁵⁶ HRW, EU Should Press Ethiopia for Tangible Rights Progress, 2022-06-17, [url](#); BBC News, Tigray largest hospital stops services amid crisis, 2022-06-01, [url](#); Ethiopia Insight, Tigray's once-thriving agriculture sector has been purposely destroyed, 2022-05-29, [url](#)

⁵⁷ BBC News, Ethiopia conflict: How is aid flowing to Tigray? 2023-01-06, [url](#)

⁵⁸ FN, OCHA, Ethiopia. Situation Overview, 2023-01-18, [url](#)

⁵⁹ FN, UN Human Rights Council, Report of the International Commission of Human Rights Experts on Ethiopia (Advance Unedited Version), 2022-09-19, paragraf 96, [url](#)

⁶⁰ World Peace Foundation, Gebrehiwot, Mulugeta & de Waal, Alex, Humanitarian Priorities for Tigray, Ethiopia, after the Cessation of Hostilities, januari 2023, [url](#)

⁶¹ The New Humanitarian, Tigray's long road to recovery, 2023-04-20, [url](#); FN, UNHCR, Ethiopia: Protection Monitoring and Solutions (PMS) Report #1, Tigray Region, Eastern Zone (February 2023), 2023-03-03, [url](#); Ethiopia Insight, Tigray's once-thriving agriculture sector has been purposely destroyed, 2022-05-29, [url](#)

⁶² Der Spiegel, Tigray: A Fragile Peace in the Wake of Unspeakable Horrors, 2023-04-05 [url](#)

⁶³ Washington Post, Blinken to visit Ethiopia as progress under Tigray peace deal slows, 2023-03-13, [url](#)

sjukvård och 36 000 till 60 000 till direkt dödande (massakrer, bombningar med mera).⁶⁴

I sammanhanget kan noteras att WHO skrivit om det generella sambandet mellan svält och sjukdom. Man beskriver svält som en extrem och potentiellt dödlig form av akut undernäring som försvagar immunsystemet och gör kroppen mottaglig för infektionssjukdomar såsom kolera, malaria och lunginflammation. Även lägre nivåer av undernäring medför ökad risk för sjukdomar och död, enligt organisationen.⁶⁵

Utöver civila dödsoffer har den federala armén gått ut med uppgifter om att man förlorat 254 000 man i kriget. Tigraystyrkorna uppges ha varit tysta om sina totala förluster och hur många dödsoffer man åsamkat.⁶⁶

Tiotusentals kvinnor och flickor tros ha utsatts för våldtäkt under konflikten. En kommission tillsatt av Tigrays regionala styre menar att antalet offer för det sexuella våldet uppgår till 120 000.⁶⁷

3. Efterkrigskontexten i Tigray

Den 22 mars 2023 strök Etiopiens federala regering TPLF från sin lista över terroristorganisationer.⁶⁸ Nästföljande dag tillsattes Getachew Reda som ledare för ett regionalt övergångsstyre för Tigray – tillsatt i enlighet med Pretoriaöverenskommelsen. Reda är medlem av TPLF:s exekutiva kommitté och var tidigare rådgivare till Tigrays förre regionale ledare Debretsion Gebremichael (TPLF). Det regionala övergångsstyret som därefter tagit form är dominerat av TPLF och tänkt att leda regionen fram tills nya val hålls.⁶⁹ Gebremichael är fortsatt ledare för TPLF.⁷⁰

Etiopiens valmyndighet, *National Election Board of Ethiopia* (NEBE), meddelade den 13 maj 2023 att man inte kunde återställa TPLF:s registrering som politiskt parti. Som grund anfördes att åtgärden inte var förenlig med

⁶⁴ Nyssen, Jan, Tigray Digest No. 53 [nyhetsbrev], e-post 2023-03-27; Der Spiegel, Tigray: A Fragile Peace in the Wake of Unspeakable Horrors, 2023-04-05, [url](#)

⁶⁵ FN, World Food Programme (WFP), *3 things you may not know about famine — and how to prevent it*, 2021-04-14, [url](#)

⁶⁶ Der Spiegel, Tigray: A Fragile Peace in the Wake of Unspeakable Horrors, 2023-04-05, [url](#)

⁶⁷ Der Spiegel, Tigray: A Fragile Peace in the Wake of Unspeakable Horrors, 2023-04-05, [url](#)

⁶⁸ BBC Monitoring, Name in the News: Getachew Reda, new leader of Ethiopia's Tigray region, 2023-03-27, [url](#) [betaltjänst]

⁶⁹ The New Humanitarian, Tigray's long road to recovery, 2023-04-20, [url](#); Addis Standard, #NewsAlert: TPLF Central Committee picks Getachew Reda to lead Tigray interim regional admin, 2023-03-17 [url](#); BBC Monitoring, Name in the News: Getachew Reda, new leader of Ethiopia's Tigray region, 2023-03-27, betaltjänst [url](#)

⁷⁰ Europe External Programme with Africa (EEPA), EEPA Situation Report, Horn of Africa, No. 431 – 15 May 2023, 2023-05-15, [url](#)

vallagen. NEBE uppgav samtidigt att TPLF kan verka som ett politiskt parti i enlighet med dekret 1162/2019 om man inkommer med begäran om omregistrering och att valmyndigheten därefter ger sitt godkännande i enlighet med lagen. NEBE avregistrerade TPLF som ett politiskt parti i januari 2021 med motiveringen att partiet bedrev väpnat våld mot regeringen.⁷¹

Tigraykriget rapporteras ha haft ytterst svåra följder för ekonomi, infrastruktur, samhällstjänster och humanitära förhållanden i Tigray. Efter två år av stridigheter identifieras markanta behov såsom återuppbyggnad av sjukvård, skolor, vattenförsörjning, jordbruk och annan infrastruktur, liksom även rehabilitering av fysiskt och psykiskt skadade invånare. World Peace Foundation under Alex de Waal skriver att de personer som blivit utsatta direkt liksom offer av sexuellt våld är de mest berörda, men att befolkningen överlag är psykiskt traumatiserad – om än i varierande grad.⁷²

Somliga källor pekar på att levnadsförhållandena generellt har förbättrats sedan fredsuppgörelsen i november 2022.⁷³ Andra framhåller att den humanitära situationen alltjämt är höljd i ovisshet.⁷⁴ FN/WFP uppger att miljoner av människors överlevnadsmekanismer näst intill uttömts av konflikten i norra Etiopien.⁷⁵

3.1 Humanitärt bistånd och matförsörjning

Fredsuppgörelsen i Pretoria 2022 medförde att det humanitära biståndet till Tigray återupptogs (se mer om matförsörjning, hunger och blockad av bistånd under Tigraykriget i [avsnitt 2.2.1](#)). Behoven rapporteras dock fortsatt vara ytterst omfattande⁷⁶ med över 5 miljoner behövande bland Tigrays befolkning.⁷⁷ I början av 2023 rapporterades om områden som var svåra att nå och även samhällen som inte tagit del av hjälpen.⁷⁸ BBC uppgav att de otillgängliga områdena främst låg längs Tigrays gränser mot Eritrea, Amhara och Afar. Det har även varit problematiskt att nå befolkning långt från huvudvägarna.⁷⁹ I mars 2023 uppgav FN/OCHA att tillträdet för humanitära aktörer gradvis förbättrades.⁸⁰ De mest omfattande

⁷¹ Addis Standard, News: Election Board declines to restore TPLF's legal registration as political party, 2023-05-13, [url](#)

⁷² World Peace Foundation, Gebrehiwot, Mulugeta & de Waal, Alex, Humanitarian Priorities for Tigray, Ethiopia, after the Cessation of Hostilities, januari 2023, [url](#); Martin Plaut, What was the Tigray war all about? [url](#)

⁷³ Washington Post, Blinken to visit Ethiopia as progress under Tigray peace deal slows, 2023-03-13, [url](#); de Waal, Alex, Ethiopia is dangerously adrift after Tigray war, 2023-01-31, [url](#)

⁷⁴ Freedom House, Freedom in the World 2023 – Ethiopia, 2023-03-09, [url](#)

⁷⁵ FN, WFP, WFP Ethiopia Country Brief, January 2023, 2023-03-14, [url](#)

⁷⁶ Reuters, Blinken praises Ethiopia on Tigray peace, no return to trade programme yet, 2023-03-15, [url](#)

⁷⁷ AP, UN agency suspends food aid to Ethiopia's Tigray amid theft, 2023-05-01, [url](#)

⁷⁸ FN, OCHA, Ethiopia. Situation Overview, 2023-01-18, [url](#)

⁷⁹ BBC News, Ethiopia conflict: How is aid flowing to Tigray?, 2023-01-06, [url](#)

⁸⁰ FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 20 Mar 2023, 2023-03-20, [url](#)

framkomlighetsbegränsningarna identifierades följande månad längs gränsen mot Eritrea.⁸¹

I delar av Tigray rapporterar källor såsom Human Rights Watch att eritreanska – och Amhara-anknutna styrkor blockerar bistånd (se [avsnitten 4.3.1](#) och [4.4.1](#)).

Den 3 maj 2023 annonserade de två stora matbiståndsorganisationerna WFP och USAID officiellt att man pausade biståndet till Tigray tills vidare på grund av omfattande matstölder.⁸² Leveranserna av matbistånd rapporterades därmed från och med maj 2023 nästan ha upphört.⁸³ Mindre aktörer uppgavs fortsätta med småskaliga målinriktade insatser.⁸⁴

Vad avser matförsörjning använder sig *Integrated Food Security Phase Classification (IPC)*⁸⁵ av en skala med fem faser för att mäta allvarlighetsgrad av akut matosäkerhet:⁸⁶ (1) *Minimal/None*, (2) *Stressed*, (3) *Crisis*, (4) *Emergency* och (5) *Catastrophe/Famine*.⁸⁷

Efter fältobservationer bedömde Famine Early Warning Systems Network (FEWS NET)⁸⁸ i maj 2023 att nödstatus – (4) *Emergency* – rådde i hela Tigray, med undantag för Mekele med omnejd och Västra Tigray där krisstatus – (3) *Crisis* – var för handen. Prognosen sträckte sig fram till och med september 2023. I avsaknaden av matbistånd befarades den akuta matosäkerheten förvärras från maj och framåt.⁸⁹

IPC beskriver den fjärde fasens nödstatus som en ”extremt allvarlig situation där trängande åtgärder behövs för att rädda liv och livsuppehälle”. I en sådan situation uppges hushållen ”ha stora matkonsumtionsgap som reflekteras i mycket hög akut undernäring och överdödlighet, eller, kunna mildra stora klyftor i livsmedelskonsumtionen, men bara genom att använda akuta försörjningsstrategier och avveckling av tillgångar”. Det kan enligt IPC

⁸¹ FN, OCHA, Ethiopia – National Access Map (April 2023), 2023-04-20, [url](#)

⁸² Addis Standard, News: Hunger related death rises in Tigray amidst ongoing investigation into food aid diversion, persistent aid suspension, 2023-05-29, [url](#)

⁸³ Famine Early Warning Systems Network (FEWS NET), The emergency in Ethiopia is far from over, as food aid remains vital to saving lives, 2023-05-30, [url](#)

⁸⁴ FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 29 May 2023, 2023-05-29, [url](#)

⁸⁵ IPC Partnership består av 15 organisationer och mellanstatliga institutioner, däribland FN-organen WFP, UNICEF och FAO samt Rädda Barnen. Se: Integrated Food Security Phase Classification (IPC), Technical Manual Version 3.1. Evidence and Standards for Better Food Security and Nutrition Decisions, augusti 2021, [url](#)

⁸⁶ IPC definierar akut matosäkerhet som matosäkerhet vid en specifik tidpunkt och av en allvarlighetsgrad som hotar liv eller livsuppehälle, eller båda, oaktat orsaker, kontext eller varaktighet. Se: IPC, Technical Manual Version 3.1. Evidence and Standards for Better Food Security and Nutrition Decisions, augusti 2021, s. 4, [url](#) samt, om matsäkerhet: The Food Security Cluster, Food Security in Emergencies, odaterat, [url](#)

⁸⁷ IPC, IPC Acute Food Insecurity Classification, odaterad, [url](#)

⁸⁸ Famine Early Warning Systems Network (FEWS NET) producerar prognoser och analyser om akut matosäkerhet i olika delar av världen. Verksamheten sker i samarbete med USAID, NASA, U.S. Department of Agriculture (USDA) med fler. Se FEWS NET, About FEWS NET, odaterat, [url](#) och FEWS NET, Our Partners, odaterad, [url](#)

⁸⁹ FEWS NET, The emergency in Ethiopia is far from over, as food aid remains vital to saving lives, 2023-05-30, [url](#)

förekomma att hushåll befinner sig i den femte och högsta fasen (*Catastrophe/Famine*) även om deras område inte klassificerats som fas 5.⁹⁰

I den tredje fasens krisläge (*Crisis*) uppger IPC att hushållen antingen ”har matkonsumtionsgap som avspeglas av hög eller högre än normal akut undernäring, eller, kan marginellt möta minimibehoven av mat, men endast genom att tömma essentiella försörjningstillgångar eller genom krishanteringsstrategier”. IPC beskriver vidare den tredje fasen som en situation ”där trängande åtgärder behövs för att skydda livsuppehälle och minska matkonsumtionsgap”.⁹¹

FEWS NET uppgav i maj 2023 att det rådde höga nivåer av akut undernäring och att det fanns risk för ökad relaterad dödlighet.⁹² FN/OCHA betecknar återupptagandet av matbistånd som en prioritet för de flesta sårbara grupper, däribland internflyktingar, nya återvändande, undernärda, gravida kvinnor, barn och äldre.⁹³

Regionala myndigheter i Tigray har rapporterat om ett ökande antal hungerrelaterade dödsfall samtidigt som undersökningarna om de aktuella matstölderna pågår.⁹⁴ I tre av Tigrays zoner uppges 728 dylika dödsfall ha skett sedan mars 2023. Av en separat undersökning utförd av Mekeles universitet framgår att 165 hungerrelaterade dödsfall inträffat i sju internflyktingläger sedan matbiståndet pausades. Det rapporteras finnas över 100 liknande läger runt om i regionen. De flesta dödsfallen i lägren uppgavs vara barn, äldre och personer med underliggande hälsobesvär.⁹⁵

FN rapporterade den 14 juni 2023 att antalet barn som lagts in på sjukhus för undernäring i Tigray steg med 196 procent mellan april 2022 och april 2023.⁹⁶

WFP uppgav i mitten av samma månad att man hade förhoppningar om att kunna återuppta sina biståndsinsatser i Tigray under andra hälften av juli 2023.⁹⁷

OCHA rapporterar att torkan i Etiopien fortsatt att förvärras efter fem fallerade regnsäsonger i rad. Det är dock landets södra och östra delar som är främst

⁹⁰ IPC, Technical Manual Version 3.1. Evidence and Standards for Better Food Security and Nutrition Decisions, augusti 2021, s. 9, 37, [url](#)

⁹¹ IPC, Technical Manual Version 3.1. Evidence and Standards for Better Food Security and Nutrition Decisions, augusti 2021, s. 37, [url](#)

⁹² FEWS NET, The emergency in Ethiopia is far from over, as food aid remains vital to saving lives, 2023-05-30, [url](#)

⁹³ FN, OCHA, Ethiopia, Situation Report, 29 May 2023, 2023-05-29, [url](#)

⁹⁴ Addis Standard, News: Hunger related death rises in Tigray amidst ongoing investigation into food aid diversion, persistent aid suspension, 2023-05-29, [url](#)

⁹⁵ AP, Hunger kills hundreds after US and UN pause food aid to Ethiopia's Tigray region, officials say, 2023-06-27, [url](#)

⁹⁶ AP, Hunger kills hundreds after US and UN pause food aid to Ethiopia's Tigray region, officials say, 2023-06-27, [url](#)

⁹⁷ Reuters, WFP hopes to resume some Ethiopia food aid distribution by July, 2023-06-19, [url](#)

drabbade i detta avseende. Vad gäller Tigray identifieras 13 distrikt i Östra, Sydöstra och Södra Tigrays zoner som i olika grad berörda.⁹⁸

Förekomst av minerad åkermark rapporteras både skörda liv och inverka negativt på matförsörjningen.⁹⁹

3.2 Sjukvård

I en kombination av förstörelse, plundring och brist på medicin och andra förnödenheter rapporteras Tigrays sjukvårdssektor ha drabbats ytterst svårt under kriget.¹⁰⁰ I februari 2023 fanns uppgifter om att 80 procent av sjukvårdsinrättningarna var delvis eller fullständigt skadade/plundrade och att det alltså rådde läkemedelsbrist.¹⁰¹ Många sjukhus och kliniker uppges ha förstörts med avsikt under stridigheterna.¹⁰² I mitten av maj 2023 rapporterades förbättringar avseende läkemedelsleveranser samtidigt som kritiska brister på vissa mediciner signalerades (bland annat intravenös antibiotika).¹⁰³ FN/OCHA skriver att störningarna i sjukvårdssystemet berör alla befolkningsgrupper. Bland de som påverkas mest omnämns kvinnor, särskilt gravida eller ammande, flickor i reproduktiv ålder, personer med funktionsnedsättningar eller skador, äldre med kroniska åkommor och barn under fem år. Störningarna uppges även ha allvarligt påverkat offer för sexuellt våld och personer med psykisk ohälsa.¹⁰⁴

3.3 Skolor

FN:s internationella kommission för människorättsexperter i Etiopien rapporterade i september 2022 att den hade rimliga skäl att tro att Etiopiens federala regering och dess allierade delstatsregeringar genomfört ett stort antal åtgärder i syfte att systematiskt beröva Tigrays befolkning material och tjänster oundgängliga för dess överlevnad, däribland utbildning.¹⁰⁵ Omkring 85 procent av Tigrays skolor skadades svårt eller delvis under kriget och är i behov av reparation.¹⁰⁶ På grund av stängningen av över två tusen skolor under konflikten har fler än 2,3 miljoner barn varit utan skolgång.¹⁰⁷ I samband med sin rapportering från norra Etiopien har Rädda Barnen påtalat kopplingar

⁹⁸ FN, OCHA, Ethiopia: Drought Situation Update #1 - As of 10 March 2023, 2023-03-10, [url](#)

⁹⁹ Addis Standard, Analysis: Explosive remnants of war threaten farming activities, add layer to dire food crisis in Tigray region, 2023-06-27, [url](#)

¹⁰⁰ Der Spiegel, Tigray: A Fragile Peace in the Wake of Unspeakable Horrors, 2023-04-05, [url](#); Plaut, Martin, What was the Tigray war all about? 2022-12-31, [url](#)

¹⁰¹ Tigray Emergency Coordination Center, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update. 07 February 2023, 2023-02-07, [url](#) och [url](#)

¹⁰² Washington Post, Blinken to visit Ethiopia as progress under Tigray peace deal slows, 2023-03-13, [url](#)

¹⁰³ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 19 May 2023, 2023-05-19, [url](#) och [url](#)

¹⁰⁴ FN, OCHA, Addressing Gender Inequality Amid Conflict: Reports from Northern Ethiopia, 2021, 2022-07-26, [url](#)

¹⁰⁵ FN, UN Human Rights Council, Report of the International Commission of Human Rights Experts on Ethiopia (Advance Unedited Version), 2022-09-19, par. 84, [url](#)

¹⁰⁶ FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 2023-04-03, [url](#)

¹⁰⁷ FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 20 Mar 2023, 2023-03-20, [url](#)

mellan utebliven skolgång under längre perioder och risk för exploatering, sexuellt våld, tidiga äktenskap och barnarbete.¹⁰⁸

Den 1 maj 2023 började dock undervisningen återupptas i olika delar av regionen. I Mekele hade alla privatskolor samt 58 allmänna skolor påbörjat undervisning i början av samma månad. Internflyktingar var fortsatt inackorderade i ett tjugotal skolor,¹⁰⁹ i likhet med andra platser i regionen.¹¹⁰ I andra delar av Tigray under övergångsstyrets kontroll, återvänder elever i gradvis ökande takt till lärosätena.¹¹¹ Enligt en källa öppnades skolor i de största städerna i början av maj 2023.¹¹² Flera hundra uppges fortsatt vara ockuperade av eritreanska och Amhara-anknutna styrkor.¹¹³

3.4 Övriga grundläggande samhällstjänster

Basala tjänster i regionen såsom telekommunikation, bankväsende och elektricitet håller på att bli återupprättade.¹¹⁴ Vad gäller banktjänster har de upprättats, om än med begränsningar.¹¹⁵ Statliga och privata banker i Tigrays större städer hade i början av februari 2023 återupptagit verksamhet.¹¹⁶ I maj 2023 rapporterades ytterligare områden ha täckts in och sedan mitten av samma månad finns tillgång till bankomattjänster och mobila banktjänster i Mekele.¹¹⁷

Vissa mobil- och internetnätverk uppges åter fungera, men stora områden är fortsatt utan uppkoppling.¹¹⁸ I mars 2023 var mobiltjänster (telekommunikation) åter i gång i nästan alla städer. Undantagna var vissa gränsorter och områden där infrastrukturarbeten pågick.¹¹⁹ Enligt franska RFI har de större orterna i Tigray tillgång till elnät.¹²⁰

¹⁰⁸ Rädda Barnen, *More than 2.3 million children out of school in Northern Ethiopia despite peace agreement*, 2023-04-12, [url](#)

¹⁰⁹ Addis Standard, News Analysis: Education resumes in Tigray with "poor condition of school facilities", nearly 400 schools remain inaccessible, 2023-05-06, [url](#)

¹¹⁰ The New Humanitarian, Tigray's long road to recovery, 2023-04-20, [url](#)

¹¹¹ Addis Standard, News Analysis: Education resumes in Tigray with "poor condition of school facilities", nearly 400 schools remain inaccessible, 2023-05-06, [url](#)

¹¹² The Reporter, Schools reopen in Tigray, budget shortage forces subjects cut, 2023-04-29, [url](#)

¹¹³ Addis Standard, News Analysis: Education resumes in Tigray with "poor condition of school facilities", nearly 400 schools remain inaccessible, 2023-05-06, [url](#)

¹¹⁴ AFP, Regional force leaves Tigray city as France, Germany call for 'justice', 2023-01-12; FN, OCHA, Ethiopia. Situation Overview, 2023-01-18, [url](#)

¹¹⁵ Washington Post, Blinken to visit Ethiopia as progress under Tigray peace deal slows, 2023-03-13, [url](#)

¹¹⁶ FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 20 Mar 2023, 2023-03-20, [url](#)

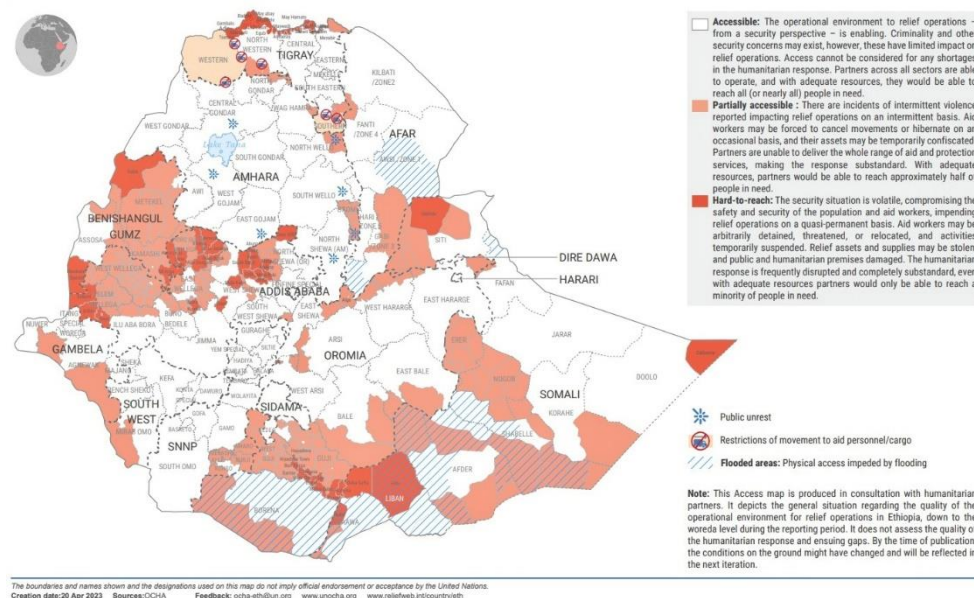
¹¹⁷ FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 29 May 2023, 2023-05-29, [url](#)

¹¹⁸ Storbritannien, UK.Gov, Foreign travel advice, Ethiopia, Local travel, uppdaterad 2023-04-25, fortsatt gällande 2023-06-08, [url](#)

¹¹⁹ FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 20 Mar 2023, 2023-03-20, [url](#)

¹²⁰ RFI, Éthiopie: six mois après l'accord de paix au Tigré, d'importants défis persistent, 2023-05-02, [url](#)

3.5 Rörelsefrihet och resande

Karta: FN, OCHA: Etiopien. Karta över tillgänglighet (April 2023)¹²¹

3.5.1.1 Inom Tigray

FN/OCHA:s karta här ovan över tillgänglighet i Etiopien, upprättad den 20 april 2023, har framkomlighet för biståndsoperationer i åtanke. Kartan signalerar framkomlighet (vit markering) i stora delar av zonerna Nordvästra, Centrala, Östra och Sydöstra Tigray. Kartan signalerar framkomlighet (vit markering) i stora delar av zonerna Nordvästra, Centrala, Östra och Sydöstra Tigray. OCHA anger att kriminalitet och andra säkerhetsutmaningar kan finnas i vitmarkerade områden, men att det endast har begränsad påverkan på biståndsoperationer. De mest omfattande framkomlighetsbegränsningarna (orange markering) identifieras längs Tigrays gräns mot Eritrea. I orangemarkerade områden signalerar OCHA att säkerhetssituationen är labil och äventyrar både befolkningens och biståndsarbetares säkerhet. Därutöver anges områden med delvis framkomlighet – vad Migrationsanalys kan utläsa bland annat i Västra, Södra och delar av Nordvästra Tigray. I sådana områden uppges det förekomma periodiskt återkommande våld som tidvis påverkar biståndet.¹²²

OCHA:s karta har även särskilda markeringar (en symbol med överstruken lastbil) gällande framkomlighetsbegränsningar för biståndspersonal och frakt i

¹²¹ FN, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Ethiopia – National Access Map (April 2023), 2023-04-20, [url](https://www.unocha.org/ethiopia/access-map)

¹²² FN, OCHA, Ethiopia – National Access Map (April 2023), 2023-04-20, [url](https://www.unocha.org/ethiopia/access-map)

Södra Tigray, södra delarna av Nordvästra Tigray samt vid gränserna mellan Västra och Nordvästra Tigray och mellan Amhara och Västra Tigray.¹²³

Kartan från april 2023 indikerar samtidigt förbättrad framkomlighet i regionen i jämförelse med föregående karta från den 31 januari samma år. Särskilt zonerna Nordvästra och Centrala Tigray har områden som är markerade som mer tillgängliga.¹²⁴

I sammanhanget är Migrationsanalys intryck att begränsningarna i framkomlighet för biståndsoperationer inte nödvändigtvis speglar lokalbefolkningens rörelsemöjligheter fullt ut. OCHA:s uppgifter om begränsningar är knapphändiga.

Utan att specificera närmre informerar Storbritannien i sina reseråd gällande Etiopien att det kan förekomma reserestriktioner mellan byar och städer i Tigray.¹²⁵

Internationell rapportering är inte alltid klar om huruvida begränsningarna av rörelsefrihet beror på ett mer allmänt hot från väpnade grupper i området eller förekomst av formella eller icke-formella vägspärrar/kontrollposter. Det finns rapportering om vägspärrar i Tigray, men det är oklart hur pass komplett bilden är. En källa uppgav att framkomligheten var begränsad i vissa distrikt i zonerna Södra och Östra Tigray på grund av väpnade gruppers närvaro. Biståndsarbetare hindrades på så sätt nå ut till berörd befolkning.¹²⁶

Oidentifierade ungdomsgrupperingar uppgavs ha upprättat ett flertal kontrollposter längs huvudvägarna mellan Adigrat och Irob där resenärer tvingats betala 4 000 birr för att passera. I maj 2023 framkom avseende Södra Tigray att det fanns begränsningar söder om Alamata.¹²⁷ Från Västra Tigrays distrikt Humera, Dansha och Welkait har det rapporterats om säkerhetskontroller i städer och vid kontrollposter.¹²⁸

Busstrafik hade i slutet av maj 2023 återupptagits mellan Adigrat och Zalambessa i Östra Tigray. I vilken mån det förekommer i andra av delar av Tigray framgick inte.¹²⁹

Internflyktingar från olika delar av Tigray (med undantag för zonen Västra Tigray) samt från Afar och Amhara uppges ha rörelsebegränsningar på grund av att de inte tilldelats ersättningsidentitetskort. Myndigheterna uppger att

¹²³ FN, OCHA, Ethiopia – National Access Map (April 2023), 2023-04-20, [url](#)

¹²⁴ FN, OCHA, National access Map - As of 31 January 2023, 2023-02-23, [url](#)

¹²⁵ UK, Foreign travel advice, Ethiopia, Local travel, uppdaterad 2023-04-25, fortsatt gällande 2023-06-08, [url](#)

¹²⁶ Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-03-11, [url](#) och [url](#)

¹²⁷ Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-05-02, [url](#) och [url](#)

¹²⁸ Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-03-01, [url](#)

¹²⁹ FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 29 May 2023, 2023-05-29, [url](#)

bedrägerier i samband med utfärdandet av identitetskort lett till ett tillfälligt stopp.¹³⁰

3.5.1.2 In och ut ur Tigray

Efter mer än två års avbrott har kollektivtrafiken mellan Addis Abeba och Mekele återupptagits. Det privata bussföretaget Selam Bus genomförde i april 2023 den drygt 110 mil långa resan till Addis Abeba genom Afarregionen. En resa i vardera riktningen planeras avgå dagligen. Företaget väntar fortfarande på att den kortare vägen genom Amhara (78 mil) ska öppnas upp för busstrafik. Resan genom Afar uppgavs kosta 2 052 birr, medan rutten genom Amhara är tänkt att kosta 1 488.¹³¹

Amhara-anknuten Fanomilis uppges bemanna kontrollposterings längs rutten Mekele–Dessie–Addis Abeba, dvs. genom Amhara, och uppta skatt från lastbilstrafik. Vägen genom Afar rapporterades i början av maj 2023 ha vägspärrar kontrollerade av Afarmilis och polis som företar samma form av beskattning.¹³² I slutet av maj 2023 fanns kontrollpostering åtminstone vid gränsen mot Tigray.¹³³ Migrationsanalys saknar information om kontrollförfarandet på Tigrays sida om gränsen mot Afar.

Reguljärflyg från Addis Abeba till Tigray återupptogs den 28 december 2022 med Mekele som första destination.¹³⁴ Den 2 januari 2023 började Ethiopian Airlines även trafikera Shire.¹³⁵ Det har samtidigt cirkulerat uppgifter om restriktioner vad gäller flygningar från Mekele till Addis Abeba.¹³⁶ Somliga tigreanska resenärer har uppgivit att de inte tillåts köpa flygbiljetter eller gå ombord inför utresa från Mekele. Det finns anklagelser om att tigreaner mellan 15 och 65 år inte tillåts köpa biljetter.¹³⁷

¹³⁰ Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-05-02 [url](#) och [url](#)

¹³¹ BBC Monitoring, Bus services resume between Ethiopian capital and Tigray, 2023-04-24, [url](#) [betaltjänst]; Addis Standard, News: Bus transport to Tigray via Afar resumes, route through Amhara region remains inaccessible, 2023-04-24, [url](#)

¹³² World Peace Foundation, Tigray's Micro-managed Siege, 2023-05-02, [url](#); African Arguments, Is the Pretoria peace deal the beginning of the end of the TPLF? 2023-02-08, [url](#)

¹³³ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 19 May 2023, 2023-05-19, [url](#) och [url](#)

¹³⁴ BBC Monitoring, Federal police arrive in Ethiopia's Tigray to protect state assets, 2022-12-29, [url](#) [betaltjänst]

¹³⁵ Fana Broadcasting Corporate, Ethiopian Airlines Resumes Regular Flights To Shire Town, 2023-01-02, [url](#)

¹³⁶ Washington Post, Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities, 2023-01-25, [url](#)

¹³⁷ The Guardian, Ethiopian Airlines faces legal case over claims it blocks Tigrayans from travel, 2023-05-31, [url](#)

4. Säkerhetssituation och människorättsläge i Tigray

4.1 Det övergripande läget

Fredsavgörelsen som slöts i Pretoria den 2 november 2022 mellan Etiopiens federala regering och Tigray under TPLF:s ledning uppges ha hållit.¹³⁸

Genom genomförandeavtalet i Nairobi, som följde Pretoriaöverenskommelsen, kopplades Tigraystyrkornas avvärjning till tillbakadragande av icke-federala externa styrkor från Tigray, dvs. i huvudsak eritreanska trupper och styrkor knutna till Amhararegionen.¹³⁹ Trots det har fortsatta rapporter kommit om allvarliga säkerhetsincidenter med människorättsbrott utförda av de två sistnämnda aktörerna som alltjämt uppehåller sig i regionen.¹⁴⁰ Huruvida deras närvaro kan förklaras av en form av tyst medgivande från den federala regeringen eller avsaknad av kontroll är oklart.¹⁴¹

Både Eritrea och Amhara har historiska anspråk på landområden i Tigray. Vissa gränsområden som eritreanska styrkor rapporteras kontrollera utgör sådana,¹⁴² liksom stora delar av de områden som Amhara besatt. Under Tigraykriget gick Amharas styrkor in i Västra och Södra Tigray som många amharer kallar Welkait och Raya.¹⁴³ Amharas ståndpunkt är att TPLF började ockupera delar av dess land under upproret mot Derg-styret (som slutligen störtades 1991) och att TPLF följaktligen ska återbörda distrikten Welkait, Humera, Tsegede och Tselemte i zonerna Västra respektive Nordvästra Tigray, liksom Raya-Akoboområdet i zonen Södra Tigray. Tigray å sin sida försvarar sina anspråk på territorierna med en etno-lingvistisk ansats som även använts vid etablerandet av Etiopiens administrativa områden i det nu rådande federala systemet. Man medger att stora delar av zonen Västra Tigray, och vissa delar av Nordvästra Tigray, visserligen inte var del av Tigrays tidigare formella geografiska utbredning, men betonar att territorierna rymt en majoritet av tigrinjatalande befolkning sedan långt före TPLF:s uppror mot Derg påbörjades 1975.¹⁴⁴

¹³⁸ Der Spiegel, Tigray: A Fragile Peace in the Wake of Unspeakable Horrors, 2023-04-05 [url](#); EEPA, News Highlights: Isaias visits Nairobi, EU Summit sees tough rhetoric on migration, EU expanding support to Libyan coast guard, 2023-02-10, [url](#); de Waal, Alex, Ethiopia is dangerously adrift after Tigray war, 2023-01-31, [url](#)

¹³⁹ Migrationsverket, Landinformation: Etiopien. Tigreaner och deras situation utanför Tigray (version 2.0), 2023-02-28, s.28 f., [url](#)

¹⁴⁰ RFI, Éthiopie: six mois après l'accord de paix au Tigré, d'importants défis persistent, 2023-05-02, [url](#)

¹⁴¹ ACLED, EPO, EPO March 2023 Monthly: Political Violence Trends Decline Amid Opportunities for Peace, 2023-04-05, [url](#)

¹⁴² The Reporter, Eritrean forces still occupy several woredas and kebeles in Tigray, officials, 2023-04-22, [url](#)

¹⁴³ ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23 [url](#); BBC Monitoring, Ethiopia's TPLF urges end to 'atrocities' by Amhara forces, 2023-03-20, [url](#) [betaltjänst]

¹⁴⁴ ICG, Bridging the Divide in Ethiopia's North, 2020-06-12, [url](#)

Forskarna Kjetil Tronvoll och Mehari Tadelle Maru konstaterade den 13 juni 2023 att den federala regeringen nyligen inlett en stegvis process för att avvärja och återföra Etiopiens regionala specialstyrkor och miliser under federal kontroll, i stället för att kräva Amharas omedelbara reträtt ur Västra Tigray. Forskarna uppger att tanken då är att en nytändning av Tigraykriget skulle kunna undvikas om överföring av administrativ kontroll över Västra Tigray till Mekele genomförs först efter att Amharas militära kapacitet underordnas federala myndigheter.¹⁴⁵

Vad som möjligen skulle kunna komplicera situationen är Eritreas förhållande till Amhara. Enligt Tronvoll har landets president Isaias Afwerki tydligt uttryckt att hans mål med Tigraykriget är ouppfyllt eftersom TPLF inte är satt ur spel. Eritrea uppges samtidigt ha uppvaktat Amharas regionala elit i upptill ett år och det florerar rykten om att landet utbildar Amhara-styrkor.¹⁴⁶

Den 22 april 2023 rapporterades att Tigray i praktiken var delat mellan Etiopiens federala regering, TPLF, Amhara och Eritreas trupper när Pretoriaöverenskommelsen undertecknades i november 2022.¹⁴⁷

Vad Migrationsanalys erfar är det svårt att få en exakt bild över vilka områden som kontrolleras av respektive styrka. Intrycket får stöd av bland annat Tronvoll som i mitten av maj 2023 framhöll att säkerhetssituationen i norra Tigray är oklar vad gäller kontroll över områden.¹⁴⁸

African Arguments uppgav i februari 2023 att TPLF kontrollerade 35 procent av territoriet, medan den federala regeringen och dess allierade kontrollerade resten.¹⁴⁹ I slutet av april 2023 överlämnade dock den federala regeringen 20 distrikt (woreda) och stadsadministrationer till Tigrays nybildade övergångsstyre, vilket skulle innebära att det regionala styret övertog det administrativa ansvaret över områdena. Övergångsstyret uppgav dock i samband med detta att ”väsentliga delar”¹⁵⁰ av Tigrays 93 distrikt fortsatt var besatta av eritreanska trupper och Amhara-anknutna styrkor, vilket förhindrade dess administration av hela regionen.¹⁵¹ Eritreas och Amharas närvaro tas upp närmre i [avsnitten 4.3](#) och [4.4](#).

Svenska Utrikesdepartementet beskriver situationen i Tigray som mycket spänd och menar att det finns risk för strider parterna emellan i Tigray, norra Afar och gränsområdena mellan Tigray och Amhara.¹⁵² Storbritannien beskriver

¹⁴⁵ Addis Standard, Op-ed: A hobbled transition: The intractable task of Tigray Interim Administration, 2023-06-13, [url](#)

¹⁴⁶ Al-Jazeera, Fate of jailed fighters still unknown months after Ethiopia truce, 2023-06-13, [url](#)

¹⁴⁷ The Reporter, Eritrean forces still occupy several woredas and kebeles in Tigray, officials, 2023-04-22 [url](#)

¹⁴⁸ Kjetil Tronvoll [Twitter], @KjetilTronvoll, 2023-05-12 12:59, [url](#)

¹⁴⁹ African Arguments, Is the Pretoria peace deal the beginning of the end of the TPLF? 2023-02-08, [url](#)

¹⁵⁰ I mitten av juni 2023 framkom uppgifter att det rörde sig om 26 distrikt som inte var inordnade under övergångsstyret på grund av externa styrkors närvaro och kontroll: BBC Monitoring, Ethiopia's 26 districts not included in Tigray administration, 2023-06-17, [url](#) [betaltjänst]

¹⁵¹ The Reporter, Eritrean forces still occupy several woredas and kebeles in Tigray, officials, 2023-04-22, [url](#)

¹⁵² UD, Om utlandet, Etiopien, 2023-04-27, [url](#)

situationen i Tigray som fortsatt skör och uppger att möjligheten till isolerade väpnade incidenter kvarstår.¹⁵³

FN/OCHA:s karta över tillgänglighet i Etiopien från den 20 april 2023 (se [avsnitt 3.5](#)) har framkomlighet för biståndsoperationer i åtanke. I kartans förklarande text redovisas samtidigt en övergripande säkerhetsbedömning gällande bland annat Tigray. I stora delar av zonerna Nordvästra, Centrala, Östra och Sydöstra Tigray där framkomligheten bedöms vara störst anges att kriminalitet och andra säkerhetsutmaningar kan finnas, men att detta endast har begränsad påverkan på biståndsoperationer. Längs Tigrays gräns mot Eritrea där framkomlighetsbegränsningarna markeras som mest omfattande signalerar OCHA att säkerhetssituationen är labil och äventyrar både befolkningens och biståndsarbeters säkerhet. I områden med partiell framkomlighet – i bland annat Västra, Södra och delar av Nordvästra Tigray – uppgavs det förekomma periodiskt återkommande våld med tidvis påverkan på biståndet.¹⁵⁴

4.1.1 Avväpning av Tigraystyrkorna

Pretoriaöverenskommelsens bestämmelse om avväpning av Tigraystyrkorna började verkställas den 10 januari 2023 med överlämning av ett oklart antal tyngre pjäser.¹⁵⁵ Ytterligare ett steg i avväpningsprocessen skedde drygt tre månader senare med en överlämning av lättare vapen.¹⁵⁶ I slutet av maj 2023 uppgav Afrikanska unionens övervakningsmekanism *The African Union Monitoring, Verification, and Compliance Mission* (AU-MVCM) att avväpningen motsvarade över 85 procent av de tyngre vapnen och att nästa fas behövde fokusera på de lättare vapnen.¹⁵⁷

En samtalspartner till Migrationsanalys gjorde i juni 2023 gällande att Tigray hade någon form av säkerhetsarrangemang och att man fick skilja på det formella och det informella. Avväpningen av Tigraystyrkorna hade fortsatt, men förmodligen har Tigraysidan resurser i reserv.¹⁵⁸

4.2 Den federala arméns närvaro

Migrationsanalys saknar närmare information om ENDF:s positioner i Tigray. Enligt en källa har Tigraystyrkorna kontrollen över Mekele, men egentligen

¹⁵³ Storbritannien, Gov.uk, Foreign Travel Advice, Ethiopia, Local travel, uppdaterad 2023-04-25, fortsatt gällande 2023-06-08, [url](#)

¹⁵⁴ FN, OCHA, Ethiopia – National Access Map (April 2023), 2023-04-20, [url](#)

¹⁵⁵ ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, s. 1 ff., [url](#); The New Humanitarian, As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead, 2022-11-04 [url](#); Addis Standard, News: Tigray establishes war veterans council amidst second round handing over of weapons, 2023-04-20, [url](#)

¹⁵⁶ ICG, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, s. 1 ff., [url](#); The New Humanitarian, As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead, 2022-11-04, [url](#); Addis Standard, News: Tigray establishes war veterans council amidst second round handing over of weapons, 2023-04-20, [url](#)

¹⁵⁷ The Reporter, Tigray disarmament reaches "critical stage", 85% heavy weapons surrendered, 2023-05-20, [url](#)

¹⁵⁸ Journalist, författare och Senior Research Fellow vid Institute of Commonwealth Studies i London, möte, 2023-06-15 och 2023-06-16

även ENDF i och med att de två styrkorna samarbetar.¹⁵⁹ Det förekommer sporadisk rapportering om trupperörelser. I mars 2023 kom uppgifter om att ENDF-styrkor drog sig ur Welkait i Västra Tigray¹⁶⁰ och i maj samma år rapporterades förband röra sig mot den eritreanska gränsen.¹⁶¹

En annan samtalspartner gjorde gällande att de federala myndigheterna med ENDF har det formella övergripande ansvaret för säkerhet i Tigray och att armén är närvarande i vissa områden – det var dock för källan oklart i exakt vilka. Källan hade intrycket att Tigraystyrkor inte kontrollerade områden längre, utan hade överlåtit allt ansvar till de federala myndigheterna.¹⁶²

4.3 Eritreanska truppers närvaro

Under januari 2023 rapporterades det brett om eritreanska styrkors tillbakadragande från områden i Tigray. I vilken mån det var frågan om förflyttning ut ur Tigray eller omgruppering inom regionen är oklart. Varken Etiopiens eller Eritreas regeringar kom med offentliga uttalanden om saken och journalisters tillträde till Tigray är ytterst begränsat, vilket gör det svårt att bedöma den eritreanska närvaron.¹⁶³ Freedom House skriver att de eritreanska soldaternas inblandning i regionen är höljd i dunkel.¹⁶⁴

FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter uppgav i början av mars 2023 att de eritreanska trupperna påbörjat ett tillbakadragande från Tigray, så som begärts enligt fredsöverenskommelsen i Pretoria, men att det fortsatt gick mycket långsamt, var ofullständigt och krävde fortsatt övervakning.¹⁶⁵ FN:s särskilda rapportör för människorättssituationen i Eritrea uppgav i juni 2023 att eritreanska trupper dragit sig tillbaka från flera städer sedan november 2022, men att fortsatt närvaro rapporterats.¹⁶⁶

Följande rapportering ger indikationer på platser i Tigray som eritreanska styrkor har befunnit sig på från tiden kring fredsöverenskommelsen den 2 november 2022 och framåt. Det begränsade informationsflödet gör det svårt att utesluta närvaro även på andra platser och även att få en överblick över i vilken mån styrkor förflyttar sig.

Veckan innan fredsöverenskommelsen den 2 november 2022 rapporteras eritreanska trupper ha angripit och dödat befolkning i åtminstone tio byar öster om Adwa (stad i zonen Centrala Tigray), däribland Mariam Shewito, Geria,

¹⁵⁹ Myndighetskälla A i Stockholm, möte, 2023-03-27

¹⁶⁰ Ethiopia Insight, With a new Tigray leader in place, Amhara dispute comes into focus, 2023-03-29,

[url](#)

¹⁶¹ EEPA, EEPA Situation Report, Horn of Africa, No. 431 – 15 May 2023, 2023-05-15, [url](#)

¹⁶² Journalist, författare och Senior Research Fellow vid Institute of Commonwealth Studies i London, möte, 2023-06-15 och 2023-06-16

¹⁶³ Washington Post, Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities, 2023-01-25 [url](#)

¹⁶⁴ Freedom House, Freedom in the World 2023 – Ethiopia, 2023-03-09, [url](#)

¹⁶⁵ FN, UN Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), Enhanced Interactive Dialogue on Human Rights in Eritrea, 2023-03-06, [url](#)

¹⁶⁶ FN, UN Human Rights Council, Situation of human rights in Eritrea: Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, 2023-06-09, [url](#)

Adi Bechi, Adi Chiwa, Mindibdib, Kifdimet, Kumro, Rahiya och Endabagerima.¹⁶⁷

I slutet av januari 2023 kontrollerade eritreanska styrkor mer än ett dussin städer runt om Tigray enligt The Wall Street Journal.¹⁶⁸ Washington Post uppgav vid samma tid att lokalbefolkning vittnat om hur eritreanska soldater i närtid befunnit sig i bland annat Adwa, Axum (zonen Centrala Tigray), Adigrat (zonen Östra Tigray) och Sheraro (zonen Nordvästra Tigray), men även ”ute på landsbygden”.¹⁶⁹ Vid ungefär samma tidpunkt rapporterades eritreanska styrkor gräva skyttegravar inne i Tigray, särskilt i närheten av Adigrat.¹⁷⁰ Ett område där eritreansk närvaro omnämndes i februari 2023 var distriktet Genta Afeshum i zonen Östra Tigray.¹⁷¹

Addis Standard gjorde i mars 2023 gällande att eritreanska styrkor kontrollerade områden i norra och nordöstra Tigray.¹⁷² Jan Nyssen, professor vid Ghents universitet i Belgien, uppgav i slutet av samma månad att han och hans kollegor varit i kontakt med personer i Alitena/Dawhan (i distriktet Irob, även benämnt Erob, i zonen Östra Tigray)¹⁷³ som sagt att eritreanska trupper ibland tillfälligt går in i staden Alitena, men är positionerade i de kringliggande områdena Aiga, Kala-asa, Engal, Sebeya.¹⁷⁴

I mitten av april 2023 gick Tigrays övergångsstyre ut med att eritreanska styrkor fortsatt hade kontrollen i Irob och Gulomekeda (båda i zonen Östra Tigray) samt över områden i norra och nordvästra Tigray. I zonen Norra Tigray rörde det sig om sex kebeles (underdistrikt). Vidare sades distriktet Tahtay Adiabo, Badme med närområde, Adi Tsetser, Gemhalo, Adimeti och ”andra kebele” i Tigrays nordliga delar vara under de eritreanska truppers kontroll. Vissa av områdena har varit föremål för tvistemål mellan Eritrea och Etiopien sedan den s.k. gränskriget 1998-2000.¹⁷⁵

Den 19 maj 2023 rapporterades 73 skolor i zonerna Nordvästra, Centrala och Östra Tigray vara under eritreansk ockupation.¹⁷⁶ Drygt en vecka senare

¹⁶⁷ Washington Post, Hundreds massacred in Ethiopia even as peace deal was being reached, 2023-02-28, [url](#)

¹⁶⁸ The Wall Street Journal, Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal, 2023-01-21 [url](#)

¹⁶⁹ Washington Post, Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities, 2023-01-25 [url](#)

¹⁷⁰ Addis Standard/Mehari Taddele Maru, Open Letter to Members of the AU-High Level Panel, 2023-01-23, [url](#)

¹⁷¹ FN, UNHCR, Ethiopia: Protection Monitoring and Solutions (PMS) Report #1, Tigray Region, Eastern Zone (February 2023), 2023-03-03, [url](#)

¹⁷² Addis Standard, News: Tigray asks federal govt to enforce withdrawal of Amhara forces after rally in occupied Southern Tigray, 2023-03-20, [url](#)

¹⁷³ Dias, Alexandra Magnólia, Borderless World vs Borders as Walls: insights from a borderland group in northern Ethiopia, Texte Intégral i Udelsmann Rodrigues, Cristina & Tomàs, Jordi (red.), Crossing African Borders: Migration and Mobility, s. 15-27, Centro de Estudos Internacionais, Lissabon, 2012, [url](#)

¹⁷⁴ Ghent University, Department of Geography, Nyssen, Jan, Professor, [Tigray] Digest No. 53 [nyhetsbrev], 2023-03-27

¹⁷⁵ The Reporter, Eritrean forces still occupy several woredas and kebeles in Tigray, officials, 2023-04-22, [url](#)

¹⁷⁶ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 19 May 2023, 2023-05-19, [url](#) och [url](#)

framkom att eritreanska styrkor hindrat en OCHA-ledd FN-mission från att resa in i byn Gemhalo, distriktet Tahtay Adiyabo, i Nordvästra Tigray. Eritreanska trupper uppgavs ockupera fem kebele i Tahtay Adiyabo, inte långt från Sheraro.¹⁷⁷

I slutet av maj uppgav vidare Sahan Research att eritreanska trupper fortfarande ockuperade ”ansenliga” delar av Tigray. Närvaron karaktäriserades som ett nätverk av utposter och garnisoner runt om i regionen. Frågan om deras exakta geografiska närvaro sades vara föremål för debatt. Och samma källa påpekade att Afrikanska Unionens övervakningsmekanism AU-MVCM ännu inte hade gjort något formellt uttalande om närvaron, trots att den går stick i stäv med vad som avtalades i fredsöverenskommelserna i november 2022.¹⁷⁸

Enligt Sahan Research finns det tillräckligt anekdotiskt material, kombinerat med satellitbilder, som talar för att nästan alla distrikt längs gränsen Eritrea/Tigray är under någon form av eritreansk militär och administrativ kontroll. Den eritreanska truppen närvaron upplevdes särskilt tydlig i det omstridda Badme och dess kringliggande byar.¹⁷⁹

I Västra Tigray fanns uppgifter om att eritreanska styrkor fortsatt gav militärt understöd och utbildning till de ockuperande Amharastyrkorna. Närvaron i området ger Eritrea möjligheten att både understödja sina allierade från Amhara och avskärma Tigray/TPLF från Sudangränsen. Eritreanska trupper uppgavs även finnas i Tselemti – ett distrikt i Tigrays södra delar som angränsar Amhara.¹⁸⁰

4.3.1 Människorättsbrott utförda av eritreanska styrkor i Tigray

Migrationsanalys noterar att rapporteringen om människorättsbrott kopplade till eritreanska styrkor i Tigray ofta är detaljfattig eller oprecis, inte minst vad gäller händelseförlopp, men även avseende geografisk plats.

Veckan som föregick fredsöverenskommelsen den 2 november 2022 rapporteras eritreanska trupper ha angripit och dödat befolkning i åtminstone tio byar öster om staden Adwa i zonen Centrala Tigray (se även [avsnitt 4.3](#)), däribland Mariam Shewito, Geria, Adi Bechi, Adi Chiwa, Mindibdib, Kifdimet, Kumro, Rahiya och Endabagerima. Enligt Washington Posts uppgifter dödade trupperna flera hundra invånare som hämnd för motgångar på slagfältet mot Tigraystyrkorna. Enligt vittnesuppgifter som tidningen hänvisar till sköts byinvånarna till döds i eller i närheten av sina hus. I Mariam Shewito där angreppen uppges ha börjat den 25 oktober 2023 och fortsatt i tre dagar sades

¹⁷⁷ CNN, Eritrean forces stop UN mission in Tigray, Ethiopia, aid workers tell, 2023-05-26, [url](#)

¹⁷⁸ Sahan Research, The Ethiopia Cable, Issue No.176, 2023-05-23, [url](#)

¹⁷⁹ Sahan Research, The Ethiopia Cable, Issue No. 176, 2023-05-23, [url](#)

¹⁸⁰ Sahan Research, The Ethiopia Cable, Issue No. 176, 2023-05-23, [url](#)

trupperna också har gått från hus till hus och skjutit. Vissa invånare ska ha förts bort och dödat vid berget Gobo Soboria.¹⁸¹

USA:s utrikesminister Anthony Blinken uppgav att människorättsförespråkare informerat honom i mars 2023 att uppgifter om övergrepp, särskilt sexuella sådana, fortsatt att komma efter fredsuppgörelsen i november 2022, men att det hade skett en markant minskning.¹⁸²

Eritreanska styrkor och den Amhara-anknutna Fanomilisen dödade åtminstone 3 708 personer i Tigray mellan den 2 november och 30 december 2022, enligt en rapport från *Tigray Emergency Coordination Center* (ECC). I ECC medverkar regionala myndigheter, FN-organ och enskilda organisationer. Därtill uppgavs ytterligare 645 personer ha förts bort. De berörda administrativa zonerna var så vitt framgick Centrala, Nordvästra, Östra och Södra Tigray och i dessa bland annat följande distrikt: Egella, Ahse'a, Endaba-Tsahma, Nebellet, Rama, Enda Mariam Shewito, Enticho, Adwa town, Ahferom, May Kinetal, Tahtai och Laelay Maichew, Gulomekeda och Irob.¹⁸³ Migrationsanalys noterar att dokumentet inte skriver ut vilka styrkor som agerat i respektive område, med undantag för att Fanomilis uppges ha dödat 1 000 personer i zonen Södra Tigray.

Läkare vid sjukhus i Axum, Adwa och Sheraro gjorde i mitten av januari 2023 gällande att kvinnor fortfarande uppsökte vården och anmälde att de våldtagits av eritreanska soldater. Invånare uppgav även att eritreaner rutinmässigt plundrade befolkningen på mat, djur och annat.¹⁸⁴

Enligt biståndsorganisationer, människorättsförespråkare, sjukvårdspersonal och kvinnor har det sexuella våldet mot kvinnor fortsatt efter fredsuppgörelsen i november 2022, rapporterade BBC i februari 2023. Data från officiella *Tigray Health Bureau* talade om 852 fall som rapporterats in i november och december 2022, efter fredsavtalet. En sjuksköterska vid Mekeles största sjukhus sade att många överlevare kom in från olika delar av Tigray och att de flesta var nya fall där kvinnan hade våldtagits under de senaste två månaderna. Enligt flera

¹⁸¹ Washington Post, Hundreds massacred in Ethiopia even as peace deal was being reached, 2023-02-28, [url](#)

¹⁸² Reuters, Situation Tigray peace, no return to trade programme yet, 2023-03-15, [url](#)

¹⁸³ The New Humanitarian, Tigray aid access improves as peace deal makes headway, 2023-01-31, [url](#); Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 2022-12-30, [url](#) och [url](#); The Wall Street Journal, Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal, 2023-01-21, [url](#); AP, Eritrean forces still killing Tigray civilians, report says, 2022-12-02, [url](#); Addis Standard, News Alert: Federal, Tigray senior military commanders meet in Nairobi; expected to adopt ToR for AU monitoring, verification and compliance mechanism, 2022-12-21, [url](#)

¹⁸⁴ Washington Post, Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities, 2023-01-25, [url](#)

personer inom sjukvården pekades eritreanska trupper oftast ut som förövare, men även Amharamilis och federala styrkor anklagades.¹⁸⁵

I mars 2023 rapporterades väpnade grupper ha fört bort 66 personer i Irob under de senaste veckorna. Var de sedan befann sig var okänt.¹⁸⁶ Eritreansk truppnärvaro har rapporterats i distriktet (se ovan).

I slutet av april 2023 uppgav Human Rights Watch att eritreanska styrkor alltjämt rapporterades döda människor, begå sexuella övergrepp och blockera leveranser av humanitärt bistånd i Tigray.¹⁸⁷ Irob är ett område som uppges ha drabbats av blockerade biståndsleveranser.¹⁸⁸

Tirays övergångsstyre uppgav samma månad att ett ”ansenligt” antal tigreaner fördrivits från områden besatta av externa styrkor och att folk fortsatt dödades och våldtogs i sådana områden. Även plundring och förstörelse av egendom rapporterades.¹⁸⁹

Den säkerhetsansvarige chefen i zonen Östra Tigray anklagade eritreanska styrkor för fortsatt dödligt och sexuellt våld samt plundring i ockuperade områden i maj 2023.¹⁹⁰ I samband med biståndsarbeters rapportering till CNN om eritreanska styrkors hindrande av en FN-mission vid byn Gemhalo i distriktet Tahtay Adiyabo den 25 maj 2023, uppgavs även att plundring, förstörelse, sexuellt våld och blockering av humanitärt bistånd fortfarande pågick.¹⁹¹

Samhällen av minoritetsgrupperna irob och kunama uppges finnas i områden besatta av eritreanska trupper.¹⁹² Vissa observatörer, däribland forskaren Mehari Taddele Maru, menar att minoriteternas framtid är hotad på grund av eritreanska styrkors förbrytelser.¹⁹³

4.4 Amhara-anknutna styrkors närvaro

I januari 2023 kom uppgifter som indikerade att Amharastyrkor kontrollerade, eller åtminstone fanns närvarande, på platser såsom Tselemti, Dima, Alamata med vissa kringliggande distrikt, Adi Goshu, Ketema Nigus, Embagala, Emba

¹⁸⁵ BBC News, Ethiopia war in Tigray: Eritrean soldiers accused of rape despite peace deal, 2023-02-15, [url](#)

¹⁸⁶ Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-03-11, [url](#) och [url](#)

¹⁸⁷ HRW, EU Council Conclusions on Ethiopia Shortchange Justice, 2023-04-26, [url](#)

¹⁸⁸ Jan Nyssen, [Tigray] Digest No. 53 [nyhetsbrev], 2023-03-27; The Wall Street Journal, Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal, 2023-01-21, [url](#)

¹⁸⁹ The Reporter, Eritrean forces still occupy several woredas and kebeles in Tigray, officials, 2023-04-22, [url](#)

¹⁹⁰ Sahan Research, The Ethiopia Cable, Issue No.176, 2023-05-23, [url](#)

¹⁹¹ CNN, Eritrean forces stop UN mission in Tigray, Ethiopia, aid workers tell, 2023-05-26, [url](#)

¹⁹² Tghat, Women of Tigray's Plea to Antony Blinken, 2023-03-15, [url](#)

¹⁹³ Addis Standard/Mehari Taddele Maru, Open Letter to Members of the AU-High Level Panel, 2023-01-23, [url](#); om artikelförfattaren: European University Institute, Mehari Taddele Maru, 2023, [url](#)

Madre, May Tsebri, Tsaeda Kerni, Adi Woseney, May Dagusha, May Teklit, Serako, Sekota Silassie, May Lomin, Michara, Babeko, Bar Geza, Fiyel Wuha och områden runt Korem.¹⁹⁴

Den 6 april 2023 annonserade den federala regeringen att man avsåg integrera alla regionala specialstyrkor, däribland Amharas, i den nationella armén och de federala respektive regionala polisstyrkorna. I samband med detta rapporterades om sammandrabbningar mellan federala och regionala styrkor i Amhara föranlett av Amharastyrkors protester mot att överlämna sina vapen som en del av integrationsprocessen.¹⁹⁵ Regeringen rapporteras även ha inlett en process för att avväpna och integrera miliser under federala myndigheters kontroll.¹⁹⁶

Oaktat denna utveckling signalerade Tigrays övergångsstyre i slutet av april 2023 att Amhara-anknutna styrkor (Fanomilis) fortsatt hade kontrollen över ett flertal områden i Tigray: hela zonen Västra Tigray, ett flertal distrikt i zonen Nordvästra Tigray, däribland Asgede och May Tsebri, samt delar av zonen Södra Tigray, däribland Raya, Korem och Alamata.¹⁹⁷ I april 2023 kom även uppgifter om att Amharas regionala specialstyrkor, *Amhara Special Forces*, var närvarande i Södra Tigray.¹⁹⁸

Signaler om fortsatt dylik närvaro kom den 19 maj 2023 då ECC rapporterade att 479 skolor i zonerna Södra, Västra och Nordvästra Tigray var ockuperade av Amhara-anknutna styrkor.¹⁹⁹

4.4.1 Människorättsbrott utförda av Amhara-anknutna styrkor i Tigray

Liksom rapporteringen om människorättsbrott kopplade till eritreanska styrkor i Tigray, är förekommande uppgifter om Amhara-anknutna styrkors agerande i dessa sammanhang ofta detaljfattiga eller oprecisa.

Eritreanska och Amhara-anknutna trupper i Tigray dödade åtminstone 3 708 personer mellan den 2 november och 30 december 2022, enligt en rapport från ECC. Därtill fördes ytterligare 645 personer bort under samma period. De berörda administrativa zonerna var så vitt framgår Centrala, Nordvästra, Östra

¹⁹⁴ Foreign Policy, Tigrayans Need a Path Home After Abiy's War, 2023-01-18, [url](#); Europe External Programme with Africa (EEPA), Situation Report – Horn Of Africa, No. 362, 2023-01-31, [url](#)

¹⁹⁵ Reuters, Ethiopia to dismantle regional special forces in favour of 'centralized army', 2023-04-06, [url](#)

¹⁹⁶ Addis Standard, Op-ed: A hobbled transition: The intractable task of Tigray Interim Administration, 2023-06-13, [url](#)

¹⁹⁷ The Reporter, Eritrean forces still occupy several woredas and kebeles in Tigray, officials, 2023-04-22, [url](#)

¹⁹⁸ Sahan Research, Ethiopia Cable, Issue No. 156, 2023-04-11, [url](#)

¹⁹⁹ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 19 May 2023, 2023-05-19, [url](#) och [url](#)

och Södra Tigray och däri bland annat distrikten: Egella, Ahse'a, Endaba-Tsahma, Nebellet, Rama, Enda Mariam Shewito, Enticho, Adwa town, Ahferom, May Kinetal, Tahtai och Laelay Maichew, Gulomekeda och Irob. Migrationsanalys noterar att dokumentet inte skriver ut vilka styrkor som agerat i respektive område, med undantag för att Fanomilis uppges ha dödat 1 000 personer i zonen Södra Tigray.²⁰⁰

Den 13 april 2023 rapporterade AP att styrkor från Amhara fördrivit tiotusentals tigreaner från det omstridda Mai Tsebri-området i nordvästra Tigray. Sedan början av mars hade totalt cirka 47 000 invånare sökt sig norrut till staden Endabaguna enligt FN:s statistik. En biståndsorganisation uppgav att 150 hushåll om dagen lämnade Mai Tsebri. En humanitär organisation rapporterade att områdets invånare flydde på grund av trakasserier, etnisk profilering och direkta hot från de irreguljära Amharastyrkor som utförde fördrivningen. Samma organisation uppgav att det inte anlät några hjälpsändningar till Endabaguna sedan ankomsterna från Mai Tsebri började. De fördrivna uppgavs därmed leva på gränsen till svält. Enligt biståndsarbetare blockerar Amharastyrkor matdistributionerna kring Mai Tsebri. Invånare har rapporterat att även dödande skett, och enligt en biståndsarbetare var det för många Mai Tsebrabor frågan om en andra fördrivning eftersom man redan tvingats lämna sina hem i västra Tigray.²⁰¹ Enligt Addis Standard kom vissa av de 47 000 som anlät till Endabaguna från Mai Tsebris internflyktingcenter, andra hade lämnat sina hem i distrikt såsom Maigaba, Tselemti, Korarit, Welkait och Qafta.²⁰²

4.4.1.1 Västra Tigray

Tigrays administrativa zon Västra Tigray är ett bördigt område vid Etiopens gräns mot Sudan och Eritrea. Kort efter Tigraykrigets utbrott ockuperades det av Amhara som har historiska anspråk på området (se även [avsnitt 4.1](#)).²⁰³ Zonen administreras av tjänstemän som tillsatts av Amhara efter övertagandet.²⁰⁴

Human Rights Watch (HRW) och Amnesty International (AI) rapporterade gemensamt i april 2022, dvs. under pågående krig, att de dokumenterat hur säkerhetsstyrkor och tjänstemän från Amhara utsatt tigreaner för en

²⁰⁰ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 2022-12-30, [url](#) och [url](#); The Wall Street Journal, Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal, 2023-01-21, [url](#); AP, Eritrean forces still killing Tigray civilians, report says, 2022-12-02, [url](#); Simon Marks [Twitter], frilansjournalist för The New York Times, Bloomberg m.fl., Simon Marks@MarksSimon, 2022-11-30; Addis Standard, News Alert: Federal, Tigray senior military commanders meet in Nairobi; expected to adopt ToR for AU monitoring, verification and compliance mechanism, 2022-12-21, [url](#)

²⁰¹ AP News, UN, others cite new displacement from Ethiopia's Tigray, 2023-04-13, [url](#)

²⁰² Addis Standard, News: At least 47,000 fresh IDPs arrive at Endabaguna, Shire from Ten woredas of disputed Western Tigray, 2023-04-12, [url](#)

²⁰³ The New Humanitarian, Tigray's long road to recovery, 2023-04-20, [url](#)

²⁰⁴ ACLED, EPO, EPO March 2023 Monthly: Political Violence Trends Decline Amid Opportunities for Peace. 2023-04-05, [url](#)

koordinerad och systematisk kampanj av etniskt riktad förföljelse i Västra Tigray. HRW och AI gör gällande att Amhara, med Etiopiens federala styrkors tysta medgivande, och möjligen även deltagande, gjort sig skyldig till utomrättsliga avrättningar, våldtäkter, försvinnanden, plundring, förvägran av basala tjänster och humanitärt bistånd samt fördrivning av hundratusentals tigreaner. Amharas säkerhetsstyrkor rapporterades även utsätta tigreaner för långvariga och godtyckliga frihetsberövanden under livshotande förhållanden som innefattade tortyr och annan misshandel.²⁰⁵ USA och andra källor menar att Amhara-styrkorna begått brott mot mänskligheten genom etnisk rensning av tigreaner i Västra Tigray.²⁰⁶

Amerikanska utrikesdepartementet gjorde i sin människorätsrapport för 2022 gällande att tusentals tigreaner var fängslade på okända platser i zonen och att civila enligt uppgift var föremål för tortyr och annan misshandel, i huvudsak på grund av sin etniska identitet.²⁰⁷

Den 1 juni 2023 uppgav HRW i en ny rapport att lokala myndigheter och Amharastyrkor, efter fredsuppgörelsen i november 2022, fortsatt att fördriva tigreaner från zonen inom ramen för en etnisk rensningskampanj (se även [avsnitt 4.4.1](#) angående fördrivningar till Endabaguna under mars–april 2023).²⁰⁸

Sedan publiceringen av ovannämnda HRW/AI-rapport från april 2022 har myndigheter och säkerhetsstyrkor enligt HRW hållit tusentals tigreaner frihetsberövade i olika former av anläggningar. Organisationen pekade även ut två befattningshavare som fortsatt involverade i godtyckliga frihetsberövanden, tortyr och deporteringar av tigreaner. Utöver förekomst av tortyr, misshandel och inhuman behandling, rapporteras även fall där frihetsberövade tigreaner dödat av säkerhetsstyrkor.²⁰⁹

Amharas regering rapporteras aktivt organisera bosättning av amhariska hushåll i Västra Tigray.²¹⁰

²⁰⁵ Human Rights Watch (HRW), Amnesty International, "We Will Erase You from This Land". Crimes Against Humanity and Ethnic Cleansing in Ethiopia's Western Tigray Zone, 2022-04-06, s. 234, [url](#)

²⁰⁶ Reuters, U.S. determines all sides committed war crimes in Ethiopia conflict, 2023-03-20, [url](#); HRW, World Report 2023 - Ethiopia, 2023-01-12, [url](#)

²⁰⁷ USA, US Department of State, Country Report on Human Rights Practices 2022 – Ethiopia, 2023-03-20, s. 5, 17, [url](#)

²⁰⁸ Begreppet etnisk rensning är inte formellt definierat i internationell lagstiftning. HRW refererar dock till FN:s expertkommission med mandat att undersöka brott mot humanitär lag begångna i forna Jugoslavien som beskrivit företeelsen som: "medveten policy utformad av en etnisk eller religiös grupp för att med våldsamma och terrorinspirerade medel förflytta civilbefolkning från en annan etnisk eller religiös grupp från vissa geografiska områden". Se HRW, Ethiopia: Ethnic Cleansing Persists Under Tigray Truce, 2023-06-01, [url](#)

²⁰⁹ HRW, Ethiopia: Ethnic Cleansing Persists Under Tigray Truce, 2023-06-01, [url](#). Se även: HRW, EU Council Conclusions on Ethiopia Shortchange Justice, 2023-04-26, [url](#)

²¹⁰ Jan Nyssen, [Tigray] Digest No. 53 [nyhetsbrev], 2023-03-27; HRW, Ethiopia: Ethnic Cleansing Persists Under Tigray Truce, 2023-06-01, [url](#)

Utöver Amhara-anknutna styrkor rapporteras även närvaro av eritreanska styrkor och Tigraystyrkor i Västra Tigray.²¹¹

ECC rapporterade i mars 2023 att Västra Tigray var otillgängligt för de flesta av sina partner och att informationen om läget i området alltjämt var begränsad.²¹²

4.5 Mekele

Enligt en samtalspartner har Tigraystyrkor kontrollen över Mekele, men egentligen även ENDF i och med att de två styrkorna samarbetar.²¹³ Etiopiens federala polis rapporterade i slutet av december 2022 att man åter var närvarande i Mekele. Polisen uppgav att man i staden skulle skydda federal egendom i enlighet med landets författning och bevaka flygplatser, energi-, och telekomanläggningar och banker.²¹⁴ Polismyndigheten uttryckte även att man hade arbetat för att stabilisera och hjälpa människor att återvända till sina hem i andra delar av regionen.²¹⁵

Migrationsanalys har inte funnit uppgifter som tyder på att eritreanska eller Amhara-anknutna styrkor är närvarande i Mekele.

I mars 2023 framkom information som indikerade att antalet internflyktingar i Mekele uppgick till mellan 185 000 och 300 000.²¹⁶

The New Humanitarian uttryckte i april 2023 att ett sken av normalt liv och handel gradvis återvänt till regionhuvudstadens gator sedan november 2022. Trots ett allvarligt underskott av kontanter uppges bankväsendet återigen vara i drift och relationerna med Addis Abeba normaliseras sakteligen.²¹⁷

Oroligheter i form av demonstrationer har inträffat i Mekele under 2023. Bland annat rapporterades internflyktingar i hundra tusental demonstrera i Tigrays större städer den 23 maj 2023, däribland i Mekele. Demonstranterna krävde bland annat ett återupptagande av det humanitära biståndet (vilket WFP och USAID pausat i början av månaden till följd av stölder), säkert återvändande för internflyktingar samt omedelbart tillbakadragande av icke-federala styrkor från ockuperade delar av Tigray. Organisatörerna gjorde gällande att internflyktingar dör av hunger och sjukdom på grund av avsaknaden av

²¹¹ EEPA, EEPA Situation Report, Horn of Africa, No. 431 – 15 May 2023, 2023-05-15, [url](#); Sahan Research, The Ethiopia Cable, Issue No.176, 2023-05-23, [url](#)

²¹² Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 3 March 2023, 2023-03-03, [url](#)

²¹³ Myndighetskälla A i Stockholm, möte, 2023-03-27

²¹⁴ AP, Ethiopian police enter Tigray capital under peace agreement, 2022-12-29, [url](#)

²¹⁵ Addis Standard, News: Members of Ethiopian Federal Police deployed in Mekelle to guard federal institutions, installations, 2022-12-29, [url](#)

²¹⁶ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 3 March 2023, 2023-03-03, [url](#); Addis Standard, Analysis: IDPs in Mekelle complain lack of adequate aid despite improved humanitarian access to Tigray, 2023-03-01, [url](#)

²¹⁷ The New Humanitarian, Tigray's long road to recovery, 2023-04-20, [url](#)

humanitärt bistånd och sjukvård.²¹⁸ Andra protestaktioner i Mekele har innefattat skadade krigsveteraner som framfört krav på mat och medicin.²¹⁹

Det finns uppgifter om att lokala förbrytare organiserat sig i Mekele efter fredsöverenskommelsen i Pretoria och att de försämrat säkerheten i staden genom plundring och mord.²²⁰

En källa som Migrationsanalys samtalat med om säkerhet i Mekele uppgav att dess anonyma källor, som karaktäriserades som "vanliga" tigreaner, sagt att Mekele var farligt om natten och att folk då inte gick ut. Det uppgavs ske många rån och personer hade även blivit bortförda. Migrationsanalys samtalspartner trodde inte att det var organiserat, utan att det endast berodde på att människor var desperata och fattiga. Samtalspartnern sade att dess källor, när de talade om osäkerhet, kanske jämförde den nuvarande situationen med det som tidigare var normalt i Tigray och att de nu känner av laglöshet. Samtalspartnern trodde också att ordningen har brutits ned.²²¹ En av samtalspartnerns källor menade att det saknades säkerhetsapparat för skydd mot brottsligheten och att ungdomar tvingades begå brott för att överleva. Äldre och religiösa ledare försökte göra sitt bästa för att minimera spridningen av laglöshet.²²²

5. Flyktingar och internflyktingar

5.1.1 Flyktingar

Enligt UNHCR vistas fler än 73 000 etiopiska flyktingar i Sudan. De flesta är från Tigray och tog sig över landgränsen under Tigraykriget. Många av flyktingarna förväntas i och med Sudankonfliktens utbrott återvända till Etiopien. Enligt *International Federation of Red Cross And Red Crescent Societies* (IFRC) riskerar många att bli internflyktingar om inte stödsatser sätts in eftersom de saknar logi och försörjning.²²³

5.1.2 Internflyktingar

Rapporteringen om antalet internflyktingar i Tigray är varierande.²²⁴ Lägre uppskattningar, till exempel framförda av den privatägda etiopiska tidningen

²¹⁸ Addis Standard, News: IDPs stage massive demonstrations in major Tigray cities against suspended aid, delay in their return home, 2023-05-23, [url](#)

²¹⁹ Addis Standard, News: Incoming Tigray interim leader pledges to address grievances of disabled Tigrayan soldiers following protest rally in Mekelle, 2023-03-22, [url](#)

²²⁰ African Arguments, Is the Pretoria peace deal the beginning of the end of the TPLF? 2022-02-08, [url](#)

²²¹ Journalist, författare och Senior Research Fellow vid Institute of Commonwealth Studies i London, möte, 2023-06-15 och 2023-06-16

²²² Journalist, författare och Senior Research Fellow vid Institute of Commonwealth Studies i London, e-post, 2023-06-20

²²³ International Federation of Red Cross And Red Crescent Societies (IFRC), Ethiopia Population Movement from Sudan - DREF Operation, Appeal n° MDRET030, 2023-05-08, [url](#)

²²⁴ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update. 2023-03-03, [url](#)

The Reporter, talar om *fler än en miljon* fördrivna.²²⁵ Flertalet källor indikerar dock att det rör sig om mellan 1,8 och 2,8 miljoner.²²⁶ Flera specificerar att kriget utgör orsaken till fördrivningen.²²⁷ Som kontext kan noteras att Tigray uppskattades ha cirka 5,7 miljoner invånare innan krigsutbrottet.²²⁸ Etiopiens ombudsmannafunktion, Ethiopian Institution of the Ombudsman, kom i maj 2023 med vissa uppgifter om härkomst och vistelseort: en miljon av de fördrivna sades vara hemmahörande i Nordvästra Tigray.²²⁹ 419 000 befann sig nära regionhuvudstaden Mekele, 299 000 i centrala Tigray, 256 000 i Östra Tigray, 195 000 i Sydvästra Tigray och mer än 45 000 i Södra Tigray.²³⁰

IOM identifierade över 200 000 internflyktingar på 125 platser i zonen Östra Tigray, detta i en geografiskt sett ofullständig bedömning slutförd den 24 december 2022. I Södra Tigray identifierades i mitten av januari 2023 cirka 87 000 på 65 platser. Konflikt var fördrivningsorsak för samtliga.²³¹

I mars 2023 framkom information som indikerade att antalet internflyktingar i Mekele uppgick till mellan 185 000 och 300 000.²³²

Enligt Tigrays interimledare Getachew Reda är hundra tusentals internflyktingar fortsatt fördrivna på grund av eritreanska styrkors ockupation, som gör vissa områden otillgängliga.²³³ Även Amhara-anknutna styrkors närvaro i vissa områden uppges hindra återvändande.²³⁴ I slutet av maj 2023 genomförde internflyktingar storskaliga demonstrationer i Tigrays större städer, där de bland annat krävde eritreanska styrkors tillbakadragande och ett säkert återvändande till sina hemorter.²³⁵

Internflyktingrörelser har också rapporterats under 2023. Sedan början av mars har över 45 000 sökt sig norrut från Mai Tsebri till staden Endabaguna enligt FN:s statistik (se [avsnitt 4.4.1](#)).²³⁶

²²⁵ BBC Monitoring, Hunger reportedly kills 44 in Ethiopia's Tigray region, 2023-06-14, [url](#) [betaltjänst]

²²⁶ World Peace Foundation, Gebrehiwot, Mulugeta & de Waal, Alex, Humanitarian Priorities for Tigray, Ethiopia, after the Cessation of Hostilities, januari 2023, [url](#); Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 3 March 2023, 2023-03-03 [url](#); The Reporter, Tigray schools in ruins, 3,846 students, teachers killed in conflict, 2023-05-27, [url](#)

²²⁷ The New Humanitarian, Tigray's long road to recovery, 2023-04-20, [url](#); World Peace Foundation, Gebrehiwot, Mulugeta & de Waal, Alex, Humanitarian Priorities for Tigray, Ethiopia, after the Cessation of Hostilities, januari 2023, [url](#)

²²⁸ Norge, Landinfo, Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray, 2021-09-23, s. 10 [url](#)

²²⁹ The Reporter, Tigray schools in ruins, 3,846 students, teachers killed in conflict, 2023-05-27, [url](#)

²³⁰ The Reporter, Tigray schools in ruins, 3,846 students, teachers killed in conflict, 2023-05-27 [url](#)

²³¹ International Organization for Migration (IOM), IOM Displacement Tracking Matrix Ethiopia, Site Assessment round 32 and Village Assessment Survey round 15 Datasets for Eastern and Southern Zones, 2023-03-14, kl. 15:23, mejlutskick

²³² Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 3 March 2023, 2023-03-03, [url](#); Addis Standard, Analysis: IDPs in Mekelle complain lack of adequate aid despite improved humanitarian access to Tigray, 2023-03-01, [url](#)

²³³ Sahan Research [Twitter], The Ethiopia Cable, Issue No. 176, 2023-05-23, [url](#)

²³⁴ The Reporter, Tigray schools in ruins, 3,846 students, teachers killed in conflict, 2023-05-27, [url](#)

²³⁵ Addis Standard, News: AU monitoring team highlights need to accelerate DDR, steady return of IDPs in Tigray; silent on concurrent withdrawal of foreign, non-ENDF forces, 2023-05-26, [url](#); Addis Standard, News: Hunger related death rises in Tigray amidst ongoing investigation into food aid diversion, persistent aid suspension, 2023-05-29, [url](#)

²³⁶ AP News, UN, others cite new displacement from Ethiopia's Tigray, 2023-04-13, [url](#)

Samtidigt sker återvändanden av fördrivna till olika platser i regionen. UNHCR har rapporterat att fler än 200 000 återvänt till sina hem i Tigray under 2022.²³⁷ IOM uppger att det i slutet av december 2022 bedömdes finnas cirka 265 000 återvändande i 229 byar i zonen Östra Tigray. I Södra Tigray identifierades i mitten av januari 2023 över 165 000 återvändande i 125 byar.²³⁸ I Mekele arbetar UNHCR och etiopiska myndigheter med att underlätta frivilliga återvändanden av internt fördrivna. De flesta av dessa har återvänt till Nordvästra Tigray.²³⁹

Flera källor rapporterar om bristande matförsörjning till internflyktingar. Etiopiens ombudsmannafunktion uppgav i maj 2023 att de fördrivna inte får adekvat bistånd eller stöd.²⁴⁰ Enligt Tigray Emergency Coordination Center rådde det matbrist på samtliga platser för internflyktingar (*IDP sites*), liksom för fördrivna bosatta hos värdsamhällen. Matdistributionen uppgavs vara mycket oregelbunden, ibland med flera månaders mellanrum, och näringsproblematiken påtaglig – speciellt bland personer med särskilda behov.²⁴¹ FN/OCHA rapporterade att tidig verifiering och inkludering av sårbara fall i matbiståndet har varit en av deras huvudutmaningar, och då särskilt bland fördrivna i stadsmiljöer. Orsaken uppges vara oklara befolkningsrörelser, det höga antalet fördrivna, vissa områdens otillgänglighet samt avsaknad av dokumentation hos berörda populationer. Problematiken sades ha orsakat försenad matförsörjning på vissa platser (se även [avsnitt 4.4.1](#)).²⁴²

Av en undersökning utförd av Mekeles universitet framgår att 165 hungerrelaterade dödsfall inträffat i sju internflyktingläger sedan WFP:s och USAID:s matbistånd pausades. Det rapporteras finnas över 100 liknande läger runt om i regionen. De flesta dödsfallen i lägren uppgavs vara barn, äldre och personer med underliggande hälsobesvär.²⁴³

I Tigray finns även internflyktingar från grannregionerna Afar och Amhara.²⁴⁴

²³⁷ UNHCR, Ethiopia: Protection Monitoring and Solutions (PMS) Report #1, Tigray Region, Eastern Zone (February 2023), 2023-03-03, [url](#)

²³⁸ International Organization for Migration (IOM), IOM Displacement Tracking Matrix Ethiopia, Site Assessment round 32 and Village Assessment Survey round 15 Datasets for Eastern and Southern Zones, 2023-03-14, kl. 15:23, mejlutskick

²³⁹ FN, UNHCR, Regional Update 42 - Northern Ethiopia Situation (April 2023), 2023-05-30, [url](#)

²⁴⁰ The Reporter, Tigray schools in ruins, 3,846 students, teachers killed in conflict, 2023-05-27, [url](#)

²⁴¹ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 3 March 2023, 2023-03-03, [url](#)

²⁴² FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 20 Mar 2023, [url](#)

²⁴³ AP, Hunger kills hundreds after US and UN pause food aid to Ethiopia's Tigray region, officials say, 2023-06-27, [url](#)

²⁴⁴ Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-03-11, [url](#) och [url](#)

Internt fördrivna som saknat identitetskort rapporteras ha fått rättigheter kringskurna.²⁴⁵ I maj 2023 uppgavs internflyktingar från olika delar av Tigray (med undantag för zonen Västra Tigray) samt från Afar och Amhara vara föremål för rörelsebegränsningar, godtyckliga gripanden och nekad assistans (bland annat gällande matbistånd, tillgång till uppehälle samt banktjänster och andra sociala förmåner) på grund av att de inte tilldelats identitetskort. Myndigheterna uppger att bedrägerier i samband med utfärdandet av identitetskort lett till ett tillfälligt stopp.²⁴⁶ Undantag från stoppet uppges ha förekommit hos de lokala myndigheterna i Hawelti Subcity, Mekele.²⁴⁷

6. Avslutande kommentar

Det mänskliga priset för Tigraykriget är inte klarlagt. Uppskattningar indikerar att dödsoffren uppgår i hundra tusental. Därtill får läggas de som i övrigt blivit fysiskt och psykiskt skadade. Bland civilbefolkningen²⁴⁸ förefaller hunger och avsaknad av sjukvård till följd av krigshandlingar och blockad ha skördat flest dödsoffer – möjligen i betydligt större utsträckning än det fysiska våldet som enligt vissa beräkningar innefattade massakrer i hundratal, liksom utbrett sexuellt våld utfört av väpnade aktörer.

Utöver våldets inverkan på liv och hälsa framstår det som tydligt att det även lämnat djupa spår i ekonomi, infrastruktur, samhällstjänster och matförsörjning, och av allt att döma i markanta behov av återuppbyggnad. De rådande behoven är mycket omfattande och utbredda, men sjukvården och matförsörjningen framstår som de mest angelägna att komma till rätta med.

Sjukvården utsattes under kriget för omfattande förstörelse och plundring. I februari 2023 rapporterades att mer än två tredjedelar av vårdinrättningarna var berörda och att läkemedelsbrist fortsatt rådde – detta i en situation med ett stort antal överlevande våldsoffer och utbredd akut undernäring bland befolkningen.

Hungerproblematiken som framträdde starkt under kriget råder alltså fortfarande. I en aktuell uppskattning om s.k. nödstatus vad avser akut matosäkerhet i större delen av Tigray. Befolkning rapporteras fortsatt dö av hunger. Situationen ser ut att ha försvårats genom organisationerna WFP och USAID:s tillfälliga upphörande av matbistånd. Möjligen kan en positiv utveckling skönjas för det fall WFP återupptar sitt bistånd under sensommaren 2023. I en jordbruksbaserad ekonomi som Tigray torde samtidigt återuppbyggnad av den

²⁴⁵ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 19 May 2023, 2023-05-19, [url](#) och [url](#)

²⁴⁶ Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-05-02, [url](#) och [url](#)

²⁴⁷ Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 2022-12-30, [url](#) och [url](#)

²⁴⁸ Med civil avser Migrationsanalys en person som inte tillhör parterna i konflikten och inte deltar i fientligheterna, alternativt en person som inte längre tillhör parterna i konflikten eller deltar i fientligheterna, samt barn (i betydelsen personer under arton år).

regionala agrara sektorn och infrastrukturen vara central för en stabil matförsörjning.

Återupptagandet av basala samhällstjänster såsom telekommunikation, bankväsende och elektricitet omgärdas av otydlighet vad gäller omfattning och takt, men är likväl framsteg. Information om rörelsefrihet för gemene man i regionen är sporadisk och knapphändig. Av OCHA:s rapportering kan dock vissa förbättringar utläsas vad gäller framkomlighet. Resor in och ut över Tigrays gräns mot övriga Etiopien har också återupptagits genom buss- och flygförbindelser, även om det framkommit uppgifter om hinder för tigreaner att färdas med flyg från Tigray till Addis Abeba.

Den mycket stora andel av Tigrays befolkning som fortsatt är internt fördriven, delvis på grund av de externa styrkornas närvaro, framstår som en utmaning inför regionens återhämtning. En storskalig återintegration av internflyktingpopulationen i ekonomin torde ha potential att skapa ett gynnsammare klimat för utveckling och säkerhet i regionen. Fortsatt utsatthet och utanförskap för upp till 2,8 miljoner fördrivna skulle kunna tänkas ge motsatta effekter.

Fredsöverenskommelsen i Pretoria den 2 november 2022, det s.k. permanenta upphörandet av fientligheter, mellan den federala regeringen och TPLF ser ut att ha hållit. I och med det begränsade informationsflödet är det svårt att utesluta att någon enskild väpnad incident där Tigraystyrkor ställts mot någon av regeringssidans allierade parter kan ha inträffat sedan november 2022. Migrationsanalys bild är dock att det inte längre regelbundet och i större omfattning pågår sammandrabbningar mellan väpnade parter i Tigray.

Tillgänglig rapportering visar dock att människorättsförbrytelser mot Tigrays befolkning fortsatt efter Pretoriaöverenskommelsen och då även av den höga allvarlighetsgrad som kunde urskiljas under kriget. Rapporterade brott inkluderar dödligt våld, tortyr, sexuella övergrepp, bortföranden, fördrivning, frihetsberövanden och blockering av humanitärt bistånd, inklusive matleveranser. Rapporteringen är ofta detaljfattig eller oprecis, både vad gäller händelseförlopp och geografisk plats. Det är också mycket svårt att få en tydlig bild av omfattningen.

Rapportering från Tigray Emergency Coordination Center (ECC), i vilket regionala myndigheter, FN-organ och enskilda organisationer medverkar, indikerar att över 3 700 personer dödades av externa väpnade aktörer mellan den 2 november och 30 december 2022. Under 2023 har det fortsatt rapporterats om människorättsbrott med dödlig utgång. Uppgifterna är dock oprecisa och signalerar snarare fortsatt förekomst än specifik omfattning. Migrationsanalys har inte uppgifter om skalan för det dödliga våldet i nuläget. Möjligen skulle frånvaron av uppgifter om nivåer i paritet med ECC:s rapportering, i kombination med den ökade framkomligheten i regionen, indikera att dödstaten för närvarande inte är lika höga. Samtidigt ter sig insynen som ytterst begränsad i ockuperade områden, särskilt i norr där eritreanska

styrkor är närvarande. Migrationsanalys ser därför att det är angeläget att tolka uppgifterna med försiktighet.

Som förövare till människorättsbrott utpekas nästan uteslutande eritreanska och Amhara-anknutna styrkor som fortsatt befinner sig i Tigray. Det förekommer även uppgifter om att federala styrkor och andra kriminella aktörer begår övergrepp, men i avsevärt lägre utsträckning.

Landinformationen tyder på att lejonparten av denna form av våld och förbrytelser sker i områden som eritreanska eller Amhara-anknutna styrkor ockuperar/kontrollerar eller på annat sätt närvarar i.

Ett begränsat informationsflöde och möjliga truppförflyttningar är faktorer som försvårar utsikterna att få en exakt bild över väpnade styrkors närvaro och kontroll i Tigrays olika delar. Rapporteringen sedan Pretoriaöverenskommelsen i november 2022 indikerar dock eritreanska styrkors närvaro i framför allt zonerna Nordvästra, Norra, Centrala och Östra Tigray, men även i Amhara-kontrollerade Västra Tigray. Vissa av områdena har varit föremål för tvistemål mellan Eritrea och Etiopien. Irob och Gulomekeda i zonen Östra Tigray samt ytterligare områden i Tigrays norra och nordvästra delar förefaller vara kontrollerade av Eritrea.

Vad gäller Amhara-anknutna styrkor är vårt intryck att de kontrollerar och administrerar Västra Tigray samt även kontrollerar delar av Nordvästra och Södra Tigray (däribland Raya, Korem och Alamata).

Sammanfattningsvis framstår den övergripande säkerhetssituationen som fortsatt spänd och det är svårt att utesluta att nya stridigheter mellan flera av Tigraykrigets parter skulle kunna blossa upp på nytt.

Eritreanska och Amhara-anknutna styrkors fortsatta närvaro och kontroll över områden i Tigray är en central fråga för utvecklingen framöver. Den rymmer infekterade tvister om territoriell gränsdragning, etniska motsättningar och politiska schismer över den internationella gränsen Eritrea–Etiopien med mera. Utöver fientligheten mellan Eritrea och Tigray innefattar den sistnämnda aspekten det federala Etiopiens anspråk på områden besatta av Eritrea. Hur den bilaterala relationen mellan dessa två länder gestaltar sig framöver blir därmed relevant. Sammantaget påverkar relationerna mellan åtminstone fyra av Tigraykrigets huvudaktörer – Amhara, Asmara, Mekele och Addis Abeba – den framtida säkerhetssituationen i Tigray.

De utbredda människorättsbrott som begicks under kriget ligger inte långt bak i tiden för befolkningen och politiska aktörer som önskar upprättelse, men även de övergrepp som rapporterats från främst ockuperade delar av Tigray efter Pretoriauppgörelsen torde komplicera relationerna mellan Mekele och Amhara/Eritrea ytterligare.

Det återstår att se om kvarstående säkerhetsproblematik likväl kan lösas ut på fredlig väg. Tigraykrigets svåra mänskliga och ekonomiska konsekvenser är en tänkbar avskräckande faktor gentemot väpnad konfrontation. Möjligen skulle även en framgångsrik avveckling av etiopiska regionala styrkor kunna ha en stabiliserande effekt. Vikten av en politisk vilja att uppnå samförstånd kvarstår dock. Så som redan varit fallet under Tigraykriget kan väpnad mobilisering och konfrontation även ske med irreguljära milisstyrkor.

Källförteckning

Elektroniska källor

ACAPS, Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray, 2021-02-22, [url](#) (hämtad 2023-06-22)

Addis Standard, Analysis: Explosive remnants of war threaten farming activities, add layer to dire food crisis in Tigray region, 2023-06-27, [url](#) (hämtad 2023-07-07)

Addis Standard, Op-ed: A hobbled transition: The intractable task of Tigray Interim Administration, 2023-06-13, [url](#) (hämtad 2023-06-14)

Addis Standard, News: Hunger related death rises in Tigray amidst ongoing investigation into food aid diversion, persistent aid suspension, 2023-05-29, [url](#) (hämtad 2023-06-19)

Addis Standard, News: AU monitoring team highlights need to accelerate DDR, steady return of IDPs in Tigray; silent on concurrent withdrawal of foreign, non-ENDF forces, 2023-05-26, [url](#) (hämtad 2023-05-26)

Addis Standard, News: IDPs stage massive demonstrations in major Tigray cities against suspended aid, delay in their return home, 2023-05-23, [url](#) (hämtad 2023-05-31)

Addis Standard, News: Election Board declines to restore TPLF's legal registration as political party, 2023-05-13, [url](#) (hämtad 2023-07-07)

Addis Standard, News Analysis: Education resumes in Tigray with "poor condition of school facilities", nearly 400 schools remain inaccessible, 2023-05-06, [url](#) (hämtad 2023-06-14)

Addis Standard, News: Bus transport to Tigray via Afar resumes, route through Amhara region remains inaccessible, 2023-04-24, [url](#) (hämtad 2023-06-12)

Addis Standard, News: Tigray establishes war veterans council amidst second round handing over of weapons, 2023-04-20, [url](#) (hämtad 2023-04-24)

Addis Standard, News: At least 47,000 fresh IDPs arrive at Endabaguna, Shire from Ten woredas of disputed Western Tigray, 2023-04-12, [url](#) (hämtad 2023-05-31)

Addis Standard, News: Incoming Tigray interim leader pledges to address grievances of disabled Tigrayan soldiers following protest rally in Mekelle, 2023-03-22, [url](#) (hämtad 2023-05-31)

Addis Standard, News: Tigray asks federal govt to enforce withdrawal of Amhara forces after rally in occupied Southern Tigray, 2023-03-20, [url](#) (hämtad 2023-03-20)

Addis Standard, #NewsAlert: TPLF Central Committee picks Getachew Reda to lead Tigray interim regional admin, 2023-03-17, [url](#) (hämtad 2023-04-24)

Addis Standard, Analysis: IDPs in Mekelle complain lack of adequate aid despite improved humanitarian access to Tigray, 2023-03-01, [url](#) (hämtad 2023-05-31)

Addis Standard/Mehari Taddele Maru, Open Letter to Members of the AU-High Level Panel, 2023-01-23, [url](#) (hämtad 2023-05-02)

Addis Standard, News: Members of Ethiopian Federal Police deployed in Mekelle to guard federal institutions, installations, 2022-12-29, [url](#) (hämtad 2023-05-31)

Addis Standard, News Alert: Federal, Tigray senior military commanders meet in Nairobi; expected to adopt ToR for AU monitoring, verification and compliance mechanism, 2022-12-21, [url](#) (hämtad 2023-05-31)

Addis Standard, News: EHRC reports human rights violations, abuses by all parties to the conflict in Afar, Amhara regions, 2022-03-11, [url](#) (hämtad 2023-04-24)

African Arguments, Is the Pretoria peace deal the beginning of the end of the TPLF? 2023-02-08, [url](#) (hämtad 2023-04-25)

African Arguments, Who can trust the Ethiopia peace deal? 2022-11-08, [url](#) (hämtad 2023-06-26)

African Arguments, Ethiopia's Complicated Barriers to Peace, 2022-06-07, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

Amnesty International, Ethiopia: Summary killings, rape and looting by Tigrayan forces in Amhara, februari 2022, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

Annys, S., Vanden Bempt, T., Negash, E., De Sloover, L., Ghekiere, R., Haegeman, K., Temmerman, D., Nyssen, J., Tigray: atlas of the humanitarian situation. Version 2.2, Ghent (Belgium): Ghent University, Department of Geography, 2021, [url](#) (hämtad 2023-06-02)

AP, Hunger kills hundreds after US and UN pause food aid to Ethiopia's Tigray region, officials say, 2023-06-27, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

AP, UN agency suspends food aid to Ethiopia's Tigray amid theft, 2023-05-01, [url](#) (hämtad 2023-06-19)

AP, UN, others cite new displacement from Ethiopia's Tigray, 2023-04-13, [url](#) (hämtad 2023-05-23)

AP, Ethiopian police enter Tigray capital under peace agreement, 2022-12-29, [url](#) (hämtad 2023-05-31)

AP, Eritrean forces still killing Tigray civilians, report says, 2022-12-02, [url](#) (hämtad 2023-04-12)

AP, Ethiopia seeks to restrict media reporting on yearlong war, 2021-11-26, [url](#) (hämtad 2023-04-12)

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), Ethiopia Peace Observatory (EPO), EPO March 2023 Monthly: Political Violence Trends Decline Amid Opportunities for Peace, 2023-04-05, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

BBC Monitoring, Ethiopia's 26 districts not included in Tigray administration, 2023-06-17, [url](#) [betaltjänst], (hämtad 2023-06-21)

BBC Monitoring, Hunger reportedly kills 44 in Ethiopia's Tigray region, 2023-06-14, [url](#) [betaltjänst], (hämtad 2023-06-14)

BBC Monitoring, Bus services resume between Ethiopian capital and Tigray, 2023-04-24, [url](#) [betaltjänst], (hämtad 2023-06-12)

BBC Monitoring, Name in the News: Getachew Reda, new leader of Ethiopia's Tigray region, 2023-03-27, [url](#) [betaltjänst], (hämtad 2023-04-24)

BBC Monitoring, Ethiopia's TPLF urges end to 'atrocities' by Amhara forces, 2023-03-20, [url](#) [betaltjänst], (hämtad 2023-06-13)

BBC Monitoring, Federal police arrive in Ethiopia's Tigray to protect state assets, 2022-12-29, [url](#) [betaltjänst], (hämtad 2023-06-13)

BBC News, Ethiopia war in Tigray: Eritrean soldiers accused of rape despite peace deal, 2023-02-15, [url](#) (hämtad 2023-05-23)

BBC News, Ethiopia conflict: How is aid flowing to Tigray? 2023-01-06, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

BBC News, Tigray largest hospital stops services amid crisis, 2022-06-01, [url](#) (2023-06-27)

CNN, Eritrean forces stop UN mission in Tigray, Ethiopia, aid workers tell, 2023-05-26, [url](#) (hämtad 2023-05-29)

Danmark, Udlændingestyrelsen, Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen, februari 2022, [url](#) (hämtad 2023-04-17)

Dias, Alexandra Magnólia, Borderless World vs Borders as Walls: insights from a borderland group in northern Ethiopia, Texte Intégral i Udelsmann Rodrigues, Cristina & Tomàs, Jordi (red.), Crossing African Borders: Migration and Mobility, Centro de Estudos Internacionais, Lissabon, 2012, [url](#), (hämtad 2023-04-26)

Europe External Programme with Africa (EEPA), EEPA Situation Report, Horn of Africa, No. 431 – 15 May 2023, 2023-05-15, [url](#) (hämtad 2023-05-29)

EEPA, News Highlights: Isaias visits Nairobi, EU Summit sees tough rhetoric on migration, EU expanding support to Libyan coast guard, 2023-02-10, [url](#) (hämtad 2023-04-24)

EEPA, Situation Report – Horn Of Africa, nr. 362, 2023-01-31, [url](#) (hämtad 2023-05-23)

Ethiopia Insight, With a new Tigray leader in place, Amhara dispute comes into focus, 2023-03-29, [url](#) (hämtad 2023-06-21)

Ethiopia insight, Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever, 2022-06-14, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

Ethiopia Insight, Tigray's once-thriving agriculture sector has been purposely destroyed, 2022-05-29, [url](#) (hämtad 2023-04-24)

European University Institute, Mehari Taddele Maru, 2023, [url](#) (hämtad 2023-06-26)

Fana Broadcasting Corporate, Ethiopian Airlines Resumes Regular Flights To Shire Town, 2023-01-02, [url](#) (hämtad 2023-06-13)

Famine Early Warning Systems Network (FEWS NET), About FEWS NET, odaterad, [url](#) (hämtad 2023-06-30)

FEWS NET, Our Partners, odaterad, [url](#) (hämtad 2023-06-30)

FEWS NET, The emergency in Ethiopia is far from over, as food aid remains vital to saving lives, 2023-05-30, [url](#) (hämtad 2023-06-19)

The Food Security Cluster, Food Security in Emergencies, odaterad, [url](#) (hämtad 2023-04-20)

FN, UN Human Rights Council, Situation of human rights in Eritrea: Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, 2023-06-09, [url](#) (hämtad 2023-06-14)

FN, UN Human Rights Council, Report of the International Commission of Human Rights Experts on Ethiopia (Advance Unedited Version), 2022-09-19, [url](#) (hämtad 2023-04-17)

FN, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Ethiopia - Situation Report, 29 May 2023, 2023-05-29, [url](#) (hämtad 2023-06-08)

FN, OCHA, Ethiopia – National Access Map (April 2023), 2023-04-20, [url](#) (hämtad 2023-05-07)

FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 2023-04-03, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

FN, OCHA, Ethiopia - Situation Report, 20 Mar 2023, 2023-03-20, [url](#) (hämtad 2023-06-19)

FN, OCHA, Ethiopia: Drought Situation Update #1 - As of 10 March 2023, 2023-03-10, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

FN, OCHA, Ethiopia. Situation Overview, 2023-01-18, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

FN, OCHA, Addressing Gender Inequality Amid Conflict: Reports from Northern Ethiopia, 2021, 2022-07-26, [url](#) (hämtad 2023-06-20)

FN, OCHA, Ethiopia - Northern Ethiopia Humanitarian Update Situation Report, 12 May 2022, 2022-05-07, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

FN, OCHA, Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update - Situation Report No. 1, 2020-11-07, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

FN, OCHA, Ethiopia: Tigray region administrative map (as of 17 Aug 2017), 2018-02-13, [url](#) (hämtad 2023-06-14)

FN, OCHA, FN, OCHA, Administrative map of Tigray region, 2021-01-28 [url](#) (2023-06-22)

FN, United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), Regional Update 42 - Northern Ethiopia Situation (April 2023), 2023-05-30, [url](#) (hämtad 2023-06-08)

FN, UNHCR, Ethiopia: Protection Monitoring and Solutions (PMS) Report #1, Tigray Region, Eastern Zone (February 2023), 2023-03-03, [url](#) (hämtad 2023-05-03)

FN, UNHCR, Northern Ethiopia Emergency Situation External Update December 2022, 2023-01-20, [url](#) (hämtad 2023-05-03)

FN, United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), Enhanced Interactive Dialogue on Human Rights in Eritrea, 2023-03-06, [url](#) (hämtad 2023-05-04)

FN, World Food Programme (WFP), WFP Ethiopia Country Brief, January 2023, 2023-03-14, [url](#) (hämtad 2023-04-21)

FN, WFP, 3 things you may not know about famine — and how to prevent it, 2021-04-14, [url](#) (hämtad 2023-06-26)

Foreign Policy, Tigrayans Need a Path Home After Abiy's War, 2023-01-18, [url](#) (hämtad 2023-05-23)

Freedom House, Freedom in the World 2023 – Ethiopia, 2023-03-09, [url](#) (hämtad 2023-04-26)

The Guardian, Ethiopian Airlines faces legal case over claims it blocks Tigrayans from travel, 2023-05-31, [url](#) (hämtad 2023-06-13)

The Guardian, 'Trying to survive': millions in Tigray face hunger as they wait in vain for aid, 2022-03-23, [url](#) (hämtad 2023-06-26)

Human Rights Watch (HRW), Ethiopia: Ethnic Cleansing Persists Under Tigray Truce, 2023-06-01, [url](#) (hämtad 2023-06-01)

HRW, EU Council Conclusions on Ethiopia Shortchange Justice, 2023-04-26, [url](#) (hämtad 2023-05-03)

HRW, World Report 2023 - Ethiopia, 2023-01-12, [url](#) (hämtad 2023-01-12)

HRW, EU Should Press Ethiopia for Tangible Rights Progress, 2022-06-17, [url](#) (hämtad 2023-05-03)

HRW, Crimes against Humanity and Ethnic Cleansing in Ethiopia's Western Tigray Zone. Q&A on New Report: "We Will Erase You from This Land", 2022-04-06, [url](#) (hämtad 2023-06-22)

Integrated Food Security Phase Classification (IPC), IPC Acute Food Insecurity Classification, odaterad, [url](#) (hämtad 2023-04-18)

IPC, Technical Manual Version 3.1. Evidence and Standards for Better Food Security and Nutrition Decisions, augusti 2021, [url](#) (hämtad 2023-04-18)

International Crisis Group, Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia, 2022-11-23, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

International Crisis Group, Bridging the Divide in Ethiopia's North, 2020-06-12, [url](#) (hämtad 2023-05-03)

International Federation of Red Cross And Red Crescent Societies (IFRC), Ethiopia Population Movement from Sudan - DREF Operation, Appeal n° MDRET030, 2023-05-08, [url](#) (hämtad 2023-06-08)

Al-Jazeera, Fate of jailed fighters still unknown months after Ethiopia truce, 2023-06-13, [url](#) (hämtad 2023-06-21)

Migrationsverket, Migrationsanalys, Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys, Landinformation: Etiopien. Tigreaner och deras situation utanför Tigray (version 2.0), 2023-02-28, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

Migrationsverket, Migrationsanalys, Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys, Landinformation: Etiopien - Försämrat säkerhetsläge i november 2021 (version 1.0), 2021-11-15, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

Migrationsverket, Migrationsanalys, Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys, Landinformation: Etiopien - Situationen för eritreanska asylsökande och flyktingar (version 2.0), 2021-10-04, [url](#) (2023-06-01)

Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

The New Humanitarian, Tigray's long road to recovery, 2023-04-20, [url](#) (hämtad 2023-05-30)

The New Humanitarian, Ethiopia's new struggle over war crimes accountability, 2023-03-29, [url](#) (hämtad 2023-06-11)

The New Humanitarian, Tigray aid access improves as peace deal makes headway, 2023-01-31, [url](#) (hämtad 2023-01-31)

The New Humanitarian, As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead, 2022-11-04, [url](#) (hämtad 2023-06-01)

Norge, Landinfo, Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021, 2022-04-08, [url](#) (hämtad 2023-05-14)

Norge, Landinfo, Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray, 2021-09-23, [url](#) (hämtad 2023-06-22)

Plaut, Martin, Has the Tigray blockade been lifted? The evidence shows it has not, 2023-03-03, [url](#) (hämtad 2023-04-18)

Plaut, Martin, What was the Tigray war all about? 2022-13-31, [url](#) (hämtad 2023-06-14)

Plaut, Martin, Talks to end the Tigray war – what we know, 2022-06-11, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-05-02, [url](#) och [url](#) (hämtad 2023-06-09)

Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-03-11, [url](#) och [url](#) (hämtad 2023-06-09)

Protection Cluster, Situation Update on Northern Ethiopia Emergency, 2023-03-01, [url](#) (hämtad 2023-06-09)

Radio France Internationale (RFI), Éthiopie: six mois après l'accord de paix au Tigré, d'importants défis persistent, 2023-05-02, [url](#) (hämtad 2023-05-02)

The Reporter, Tigray schools in ruins, 3,846 students, teachers killed in conflict, 2023-05-27, [url](#) (hämtad 2023-05-27)

The Reporter, Tigray disarmament reaches "critical stage", 85% heavy weapons surrendered, 2023-05-20, [url](#) (hämtad 2023-05-22)

The Reporter, Schools reopen in Tigray, budget shortage forces subjects cut, 2023-04-29, [url](#) (hämtad 2023-06-14)

The Reporter, Eritrean forces still occupy several woredas and kebeles in Tigray, officials, 2023-04-22, [url](#) (hämtad 2023-04-23)

Reuters, WFP hopes to resume some Ethiopia food aid distribution by July, 2023-06-19, [url](#) (hämtad 2023-06-20)

Reuters, Ethiopia to dismantle regional special forces in favour of 'centralized army', 2023-04-06, [url](#) (hämtad 2023-07-07)

Reuters, U.S. determines all sides committed war crimes in Ethiopia conflict, 2023-03-20, [url](#) (hämtad 2023-03-20)

Reuters, Blinken praises Ethiopia on Tigray peace, no return to trade programme yet, 2023-03-15, [url](#) (hämtad 2023-05-22)

Rädda Barnen, More than 2.3 million children out of school in Northern Ethiopia despite peace agreement, 2023-04-12, [url](#) (hämtad 2023-07-07)

Sahan Research, The Ethiopia Cable, Issue No. 176, 2023-05-23, [url](#) (hämtad 2023-05-29)

Sahan Research, The Ethiopia Cable, Issue No. 156, 2023-04-11, [url](#) (hämtad 2023-05-03)

Der Spiegel, Tigray: A Fragile Peace in the Wake of Unspeakable Horrors, 2023-04-05, [url](#) (hämtad 2023-04-27)

Storbritannien, Home Office, Country Policy and Information Note. Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army, 2022-03-22, [url](#) (hämtad 2023-06-27)

Storbritannien, UK.Gov, Foreign travel advice, Ethiopia, Local travel, uppdaterad 2023-04-25, fortsatt gällande 2023-06-08, [url](#) (hämtad 2023-06-08)

Tghat, Women of Tigray's Plea to Antony Blinken, 2023-03-15, [url](#) (hämtad 2023-03-20)

Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 19 May 2023, 2023-05-19, [url](#) samt [url](#) (hämtad 2023-05-22)

Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update. 2023-03-03, [url](#) (hämtad 2023-03-03)

Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update. 07 February 2023, 2023-02-07, [url](#) och [url](#) (hämtad 2023-05-14)

Tigray Regional Emergency Coordination Centre, Tigray Emergency Coordination Center Operational Update, 2022-12-30, [url](#) samt [url](#) (hämtad 2023-05-04)

Tronvoll, Kjetil [Twitter], @KjetilTronvoll, 2023-05-12, [url](#) (hämtad 2023-05-22)

UD, Om utlandet, Etiopien, 2023-04-27, [url](#) (hämtad 2023-06-08)

USA, USAID, Northern Ethiopia, USG response to the Crisis, 2023-02-24, [url](#) (hämtad 2023-04-18)

USA, US Department of State, Country Report on Human Rights Practices 2022 – Ethiopia, 2023-03-20, [url](#) (hämtad 2023-05-30)

USA, United States Institute of Peace, A Perspective on the Ethiopian-U.S. Relationship After a Year of Conflict, 2021-11-01, [url](#) (hämtad 2023-04-18)

de Waal, Alex, Ethiopia is dangerously adrift after Tigray war, 2023-01-31, [url](#) (hämtad 2023-01-31)

The Wall Street Journal, Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal, 2023-01-21, [url](#) (hämtad 2023-01-21)

Washington Post, Blinken to visit Ethiopia as progress under Tigray peace deal slows, 2023-03-13, [url](#) (hämtad 2023-04-17)

Washington Post, Hundreds massacred in Ethiopia even as peace deal was being reached, 2023-02-28, [url](#) (hämtad 2023-05-02)

Washington Post, Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities, 2023-01-25, [url](#) (hämtad 2023-06-13)

World Peace Foundation, Tigray's Micro-managed Siege, 2023-05-02, [url](#) (hämtad 2023-06-13)

World Peace Foundation, Gebrehiwot, Mulugeta & de Waal, Alex, Humanitarian Priorities for Tigray, Ethiopia, after the Cessation of Hostilities, januari 2023, [url](#) (hämtad 2023-06-14)

Østebø, Terje & Berg, Erik, Tigray, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21, [url](#) (hämtad 2023-06-22)

Muntliga källor

Internationell organisation A, möte i Stockholm, september 2021

Internationell tjänsteman i Addis Abeba, e-post, 2022-03-09

Journalist, författare och Senior Research Fellow vid Institute of Commonwealth Studies i London, möte 2023-06-15 & 2023-06-16 samt e-post, 2023-06-20

Myndighetskälla A i Stockholm, möte, 2023-03-27

Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

Otryckta källor

International Organization for Migration (IOM), IOM Displacement Tracking Matrix Ethiopia, Site Assessment round 32 and Village Assessment Survey round 15 Datasets for Eastern and Southern Zones, 2023-03-14, kl. 15:23, mejlutskick

Nyssen, Jan, [Tigray] Digest No. 53 [nyhetsbrev], 2023-03-27

